

Nr 153.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, utrikes-, social-, kommunikations- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 m. m. och anför därvid följande:

Översikt av fastighetsfondens ställning.

För redovisning i rikshuvudboken av vissa statens fastigheter inrättades från och med den 1 juli 1935 statens allmänna fastighetsfond. Å denna fond hava från början redovisats vissa fastigheter, som stå under fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens eller byggnadsstyrel-

sens förvaltning. Med utgången av budgetåret 1937/38 har redovisningen å fonden utvidgats till att avse även fastigheter, som disponeras av Uppsala och Lunds universitet samt av direktionen för karolinska sjukhuset. Fonden är uppdelad i sju delfonder, nämligen fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens, byggnadsstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets och karolinska sjukhusets delfond. Beträffande huvudragen av fondens konstruktion i övrigt får jag hänvisa till den redogörelse som lämnats i årets statsverksproposition vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

Genom beslut den 15 juni 1935 har Kungl. Maj:t meddelat bestämmelser angående fastighetsfondens förvaltning. Dessa föreskrifter hava i vissa hänseenden ändrats genom brev den 12 juni 1936 och äro i tillämpliga delar gällande även för de vid utgången av budgetåret 1937/38 inrättade delfonderna. Föreskrifterna finnas återgivna i statsliggaren för budgetåret 1938/39, sid. 152.

Fastighetsfondens kapitalbehållning utgjorde den 1 juli 1937 i runt tal 285.80 miljoner kronor. Under budgetåret 1937/38 har å kapitalökningsanslag till fonden lyftats ett sammanlagt belopp av 10.58 miljoner kronor. Vid anordnande per den 30 juni 1938 av särskilda delfonder för vissa av Uppsala och Lunds universitet disponerade fastigheter hava till fastighetsfonden omförts från fonden för förslag till statsverket 1.17 miljon kronor och till redovisning å fonden i övrigt upptagits tillgångar å 15.62 miljoner kronor. Å byggnadsstyrelsens delfond har tillkommit 0.98 miljon kronor för sjöhistoriska museet, varjämte till fonden överförts 0.26 miljon kronor från fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden. Förutom en kapitalminskning på 0.55 miljon kronor, avseende direkt avskrivning av vissa skattemedel m. m., har fastighetsfondens kapital per den 30 juni 1938 nedsatts med sammanlagt 143.46 miljoner kronor i samband med övergången till den nya budgetordningen. I statsverkspropositionen till 1939 års riksdag har i ett bihang till statsrådsprotokollet rörande inkomsterna å kapitalbudgeten lämnats en redogörelse för denna förmögenhetsreglering. Härefter utvisade fastighetsfonden en utgående behållning av 170.40 miljoner kronor. Ett sammandrag av balansräkningen för fastighetsfonden per den 30 juni 1938 återfinnes i riksräkenskapsverkets årsbok för budgetåret 1937/38, sid. 168—169.

Den för budgetåret 1937/38 fastställda staten för fastighetsfonden balanserade på 14.79 miljoner kronor. Inkomsterna beräknades till detta belopp och för utgifter upptogos 6.85 miljoner kronor. Såsom framgår av en i nämnda årsbok (sid. 168—169) intagen sammanställning har denna stat realiserats i nära anslutning till de beräknade beloppen. Fondens överskott har sålunda uppgått till 7.97 miljoner kronor, att tillföras statsregleringen. Då denna å andra sidan belastats med utgifter å ersättningsanslagen med tillhopa 13.33 miljoner kronor, har alltså nettobelastningen å budgeten uppgått till $(13.33 - 7.97 =) 5.36$ miljoner kronor. Till reparations-

och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter ha åtgått 3.61 miljoner kronor. Då under denna rubrik å staten anslagits 3.28 miljoner kronor, hava för ändamålet reserverade medel minskat med 0.33 miljon kronor. Posten för hyresutgifter å byggnadsstyrelsens delfond har överskridits med 0.31 miljon kronor. Fastighetsfondens överskott har motsvarat 2.8 procent av kapitalbehållningen vid budgetårets ingång och 5.1 procent av den nedskrivna behållningen vid budgetårets utgång å de fyra ursprungliga delfonderna.

Den för innevarande budgetår gällande staten för fastighetsfondens är fastställd genom brev den 17 juni 1938 (proposition nr 201, riksdagens skrivelse nr 286). Beträffande statens innehåll torde få hänvisas till en vid statsrådsprotokollet fogad tabell (*bilaga B*). Sammanlagda beloppet enligt denna stat av ersättningarna till statens allmänna fastighetsfond uppgår till 13.90 miljoner kronor. Då överskottet av fastighetsfondens beräknats till 8.15 miljoner kronor, representerar skillnaden mellan ersättningsanslagens summa och detta överskott en nettobelastning å riksstaten av 5.75 miljoner kronor eller 0.39 miljon kronor mera än motsvarande nettobelastning enligt utfallet av staten för budgetåret 1937/38. Fastighetsfondens å staten för innevarande budgetår beräknade överskott motsvarar 4.8 procent av kapitalbehållningen vid budgetårets början.

Fastighetsfondens stat för budgetåret 1939/40.

Förslaget till stat för fastighetsfondens för budgetåret 1939/40 bygger på en fastighetsredovisning å fonden av i princip oförändrad omfattning. De förslag till ordnande av fastighetsredovisningen för försvarsväsendet, tullverket och lotsverket, som jag senare torde få anmäla, påverka icke staten för fastighetsfondens förrän från och med den 1 juli 1940.

Det förslag till stat för fastighetsfondens, som framlägges i det följande, slutar på ett belopp av 17,163,100 kronor. Till fondens utgifter beräknas ett belopp av 8,316,100 kronor bliva erforderligt eller 414,000 kronor mera än enligt staten för innevarande budgetår. Kostnaderna för reparationer och underhåll beräknas 105,000 kronor lägre, huvudsakligen beroende på att vissa anslagsbelopp av engångskaraktär bortfalla. Till avsättning till värdeminskningsskonto äskas 82,000 kronor mera än i gällande stat. Hyresutgifterna stiga med 472,000 kronor på grund av dels ökat behov av förhyrda lokaler, dels påförandet av hyra samt ersättning för värme och belysning beträffande vissa tjänstebostäder. Hyresinkomsterna stiga med 220,000 kronor. Ersättningsanslagen, som upptagas till sammanlagt 14,757,000 kronor, öka med 855,200 kronor. För byggnadsstyrelsens delfond är stegringen, 390,100 kronor, till större delen betingad av de ökade hyresutgifterna för delfonden. För de övriga delfonderna tillsammans tagna visa ersättningsanslagen en ökning på 465,100 kronor, vilken i huvudsak sammanhänger med den ökning i kapitalbehållningen för dessa delfonder, som ligger till grund för beräkningen av delfondernas överskott, och med ökade hyresutgifter för vissa tjänstebostäder.

Fastighetsfondens totala överskott uppgår till 8.85 miljoner kronor eller 0.70 miljon kronor mera än i staten för innevarande budgetår. Detta överskott motsvarar 4.7 procent av den uppskattade kapitalbehållningen den 1 juli 1939. Nettobelastningen å riksstaten för budgetåret 1939/40 skulle alltså utgöra 5.90 miljoner kronor eller 0.15 miljon kronor mera än å staten för innevarande budgetår.

Till grund för förslaget till stat för fastighetsfonden ha lagts av vederbörande förvaltningsmyndigheter avgivna statförslag för respektive delfonder. Närmare uppgifter om de i dessa statförslag beräknade inkomst- och utgiftsbeloppen lämnas i en sammanställning i *bilagan B*, däri även införts motsvarande belopp i den för innevarande budgetår fastställda staten för fastighetsfonden.

Över de av fångvårdsstyrelsen och medicinalstyrelsen framlagda statförslagen har byggnadsstyrelsen avgivit infordrade utlåtanden, varefter riksräkenskapsverket dels i särskilt utlåtande den 9 december 1938, dels i sin inkomstberäkning för budgetåret 1939/40 yttrat sig i ärendet. Riksräkenskapsverkets utlåtande och därvid fogade förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 m. m. ävensom ett utdrag i erforderliga delar av verkets inkomstberäkning torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet (*bilagor A, B och C*). Ett preliminärt förslag till stat för fastighetsfonden har fogats vid årets statsverksproposition.

Vid beräkningen av de särskilda posterna å fastighetsfondens stat för nästa budgetår har jag kunnat utgå från det av riksräkenskapsverket framlagda förslaget, i vilket huvudsakligen vidtagits jämkningar på grund av efter förslagets avgivande inträffade omständigheter. I den mån de följande beräkningarna ej särskilt av mig motiveras, torde jag alltså få hänvisa till nämnda förslag ävensom till övriga till ärendet hörande handlingar.

Utgifterna.

Å fastighetsfondens stat böra utgifterna för nästa budgetår fördelas på följande rubriker, nämligen: 1) reparations- och underhållskostnader m. m., 2) avsättning till värdeminskningskonto, 3) hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.

Reparations- och underhållskostnader m. m.

I anslutning till vissa principiella överväganden, som framlades i propositionen nr 221 till 1937 års riksdag, meddelade Kungl. Maj:t i brev den 18 juni 1937 följande föreskrifter rörande reparations- och underhållskostnaderna:

Kungl. Maj:t förklarar, att de under denna rubrik upptagna anslagsbeloppen icke må överskridas, dock att denna föreskrift icke skall hava tillämpning å den under utrikesdepartementets delfond upptagna anslagsposten till kursförluster.

Kungl. Maj:t föreskriver, att i den mån medel av de under denna rubrik upptagna anslagsposterna ställas till förfogande utan angivande av bestämt ändamål, anslagsmedlen må användas för nödvändiga underhållsarbeten eller ersättningsarbeten avsedda att upprätthålla fastighetsbeståndets bokförda värde, men däremot icke för investering medgivande ökning av nämnda värde; och skall myndighet, som förvaltar delfond av fastighetsfonden, före den 1 januari 1939 till Kungl. Maj:t avgiva redogörelse för användningen under budgetåret 1937/38 av ifrågavarande medel, jämte från föregående budgetår reserverade medel.

Kungl. Maj:t — som erinrar, att besparingar, som kunna uppkomma å de under ifrågavarande rubrik upptagna, till beloppet begränsade anslagsposter, skola för varje delfond vid budgetårets utgång överföras till en för fonden upplagd diversemedelstitel — förklarar, att den myndighet, som förvaltar delfonden, åger utan Kungl. Maj:ts bemyndigande i varje särskilt fall disponera sådana besparingar för bestridande av de reparations- och underhållskostnader m. m. för delfonden tillhörande fastigheter, vartill de under anslagsposterna beräknade medlen av Kungl. Maj:t anvisats. Därvid skall dock iakttagas, att i den mån under ifrågavarande anslagsposter efter fastighetsfondens uppläggande anvisats vissa belopp för särskilt angivna ändamål, besparingar å de sålunda till förfogande ställda medlen skola redovisas å särskilda för ändamålet upplagda konton, samt att sedan ändamålet blivit fyllt, dock senast vid utgången av andra budgetåret efter det, å vars stat medlen blivit sist anvisade, dylika besparingar skola, där Kungl. Maj:t ej annorlunda bestämmer, tillgodoföras den å fastighetsfondens stat uppförda inkomstiteln »Diverse inkomster».

I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreskrivit hava de myndigheter, som under budgetåret 1937/38 förvaltat delfonder av fastighetsfonden, avgivit redogörelser för användningen under nämnda budgetår av medel som under ifrågavarande anslagsposter ställts till förfogande. I den mån icke uppgifter i det följande lämnas ur dessa redogörelser torde beträffande redogörelsernas innehåll få hänvisas till handlingarna i ärendet.

I samband med fastställande av stat för fastighetsfonden för budgetåret 1938/39 hava meddelats likartade föreskrifter angående dispositionen av anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. som de i regleringsbrevet den 18 juni 1937 intagna.

Jag övergår härefter till de av myndigheterna framlagda förslagen om anvisande för nästa budgetår av medel till reparations- och underhållskostnader m. m.

Fångvårdsstyrelsens delfond. Till reparations- och underhållskostnader m. m. för denna delfond hava i fastighetsfondens stater varit anslagna följande belopp, jämte vilka ställts de faktiska utgifterna under respektive budgetår:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36	285,000	272,968: 09
1936/37	535,000	399,056: 21
1937/38	300,000	298,625: 82
1938/39	300,000	

Av det för budgetåret 1936/37 anvisade beloppet hänförde sig 285,000 kronor till ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m., medan 250,000 kronor avsågo vissa större arbeten vid centralfängelserna å Långholmen och Härlanda samt i Härnösand.

Angående användningen av de för budgetåret 1937/38 tillgängliga medlen inhämtas ur den av fångvårdsstyrelsen angivna redogörelsen i huvudsak följande:

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 18 juni 1937 angående inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1937/38 m. m. bemyndigades fångvårdsstyrelsen att för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. under nämnda budgetår disponera 300,000 kronor, varjämte ett reservationsbelopp från budgetåret 1936/37 av kronor 30,673: 34 stått till förfogande, sammanlagt alltså kronor 330,673: 34. Nämnda belopp har under budgetåret 1937/38 använts på så sätt, att för reparations- och underhållskostnader m. m. utbetalts kronor 269,594: 07 och för onera kronor 29,031: 75, varjämte en reservation till budgetåret 1938/39 av kronor 32,047: 52 uppstått. Arten av de utförda reparations- och underhållsarbetena framgår i huvudsak av den jämlikt föreskrift för budgetåret 1937/38 upprättade generalplanen, varav avskrift tillställts justitiedepartementet.

Utöver de arbeten, som upptagits i generalplanen, ha under budgetåret 1937/38 utförts vissa andra nödvändiga reparations- och underhållsarbeten. Bland nu avsedda arbeten må särskilt framhållas reparationsarbeten av och inom bostadshusen vid centralfängelserna å Långholmen och Härlanda samt straffängelset i Vänersborg, ändring av pannanläggningen vid centralfängelset å Härlanda samt reparationsarbeten vid centralfängelserna i Malmö, Härnösand, Växjö och Norrköping, straffängelserna i Jönköping, Karlstad, Falun och Gävle samt kronohäkten i Nyköping, Västervik, Visby, Ystad, Sundsvall, Hudiksvall och Haparanda.

Den reservation till budgetåret 1938/39, som uppstått, förklaras till stor del därav, att vissa till budgetåret 1937/38 hänförliga arbeten icke blevo sluttlikviderade före sistnämnda budgetårs utgång.

Härjämte är att nämna, att — utöver vad sålunda under budgetåret 1937/38 disponerats — av följande jämlikt Kungl. Maj:ts beslut för särskilt angivna ändamål anvisade medel nedanstående belopp använts under samma budgetår. I detta avseende får styrelsen anföra följande.

Genom brev den 12 juni 1936 angående inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1936/37 m. m. bemyndigade Kungl. Maj:t styrelsen, utöver det att medgivande lämnades att disponera högst 285,000 kronor för ordinarie reparations- och underhållsarbeten m. m.,

att för en kostnad av högst 146,000 kronor låta vid centralfängelset å Långholmen utföra arbeten med utvändiga avloppsledningar, värmeledning i kronohäktet samt sanitära installationer i kronohäktet och centralavdelningen,

att för en kostnad av högst 33,000 kronor låta ombesörja insättande av nya pannor i stora panncentralen samt vissa därmed sammanhängande byggnadsarbeten vid centralfängelset å Härlanda,

samt att för en kostnad av högst 71,000 kronor låta verkställa åtgärder för uppvärmning och sanitära installationer vid centralfängelset i Härnösand.

Av de sålunda anvisade medlen hade under budgetåret 1936/37 utbetalts för arbetena vid

centralfängelset å Långholmen		kronor 68,988: 30
centralfängelset å Härlanda		» 17,927: 18
centralfängelset i Härnösand		» 45,782: 16

varför reservationen å respektive anslagsmedel till budgetåret 1937/38 utgjorde:

för arbetena vid centralfängelset å Långholmen	kronor 77,011: 70
för arbetena vid centralfängelset å Härlanda	» 15,072: 82
för arbetena vid centralfängelset i Härnösand	» 25,217: 84.

Under budgetåret 1937/38 ha för arbetena vid centralfängelset å Långholmen utbetalts kronor 74,968: 99, medan de anvisade medlen till arbeten vid centralfängelserna å Härlanda och Härnösand till fullo utnyttjats. I enlighet med gällande föreskrifter har besparingen å medlen till arbeten med utvändiga avloppsledningar, värmeledning i kronohäktet samt sanitära installationer i kronohäktet och centralavdelningen vid centralfängelset å Långholmen vid uppgörande av bokslutet för budgetåret 1937/38 tillgodoförts den å fastighetsfondens stat uppförda inkomsttiteln »Diverse inkomster».

I detta sammanhang torde böra omförmälas en av fångvårdsstyrelsen gjord anmälan om disposition av förevarande anslagspost i samband med utförande av vissa arbeten å tjänstebostäder, till vilka investeringsanslag anvisats å riksstaten.

Till byggnadsarbeten m. m. vid centralfängelset i Malmö har riksdagen anvisat dels å riksstaten för budgetåret 1937/38 ett reservationsanslag av 122,000 kronor, dels ock — på grund av inträdda prisstegringar — å tilläggsstat för samma budgetår ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Fångvårdsstyrelsen har nu i skrivelse till Kungl. Maj:t den 25 november 1938 anfört bland annat följande:

Då av fångvårdsstyrelsen beträffande ifrågavarande arbeten infortrade entreprenadanbud inkommo, visade det sig, att kostnaderna för värme- och sanitetstekniska installationer i det närmaste överensstämde med de ursprungliga beräkningarna, medan kostnaderna för de byggnadsarbeten, som ansågos böra verkställas i samband med nyssnämnda arbeten, avsevärt överstego de ursprungligen beräknade kostnaderna.

Beträffande byggnadskostnaderna anförde fångvårdsstyrelsens arkitekt Gustaf Birch-Lindgren i promemoria den 9 juli 1938 bl. a. följande: Den av vederbörande byggmästare ursprungligen uppgjorda beräkningen hade ej avsett mer än erforderlig håltagning och efterlagning, uppsättning av vissa nya väggar m. m. Sedan den år 1935 uppgjorts, hade emellertid underhåll och reparationer inom de berörda lägenheterna nästan helt och hållet eftersetts i avvaktan på värmeledningens införande för att utföras i sammanhang härmed. Dessa reparationer hade, då bostäderna, särskilt vid Solgatan, vore av en ganska låg kvalitet, kommit att under årens lopp bliva betydande. Det hade vid förslagets utarbetande och i samband därmed gjorda undersökningar visat sig, att lägenheterna vore behäftade med större brister än som kunnat förutses. Sålunda vore golven under en hel del diskbänkar helt uppruttna och ett stort antal spisar utbrända. Av detta skäl hade en hel del anskaffningar och omplaceringar av inredningsmaterialier blivit nödvändiga, vilka borde verkställas i samband med arbetena med värme- och sanitetstekniska installationer.

Sammanlagda kostnaden för de arbeten som ansågos böra verkställas i ifrågavarande bostadshus vid centralfängelset i Malmö uppgick till 179,500 kronor. Då omförmälda anslag uppgå till (122,000 + 25,000) 147,000 kronor, erfordrades alltså ytterligare ett belopp av 32,500 kronor. Med hänsyn

till vad arkitekten anfört rörande underhåll och reparationer, som eftersatts i ifrågavarande bostadshus, och då de arbeten, som ansågos erforderliga för en förbättring i sådant avseende, för kostnadernas nedbringande och av hänsyn till innehavarna av bostadslägenheterna borde ske i samband med installationsarbetena, fann styrelsen, att de medel 32,500 kronor, som erfordrades utöver sammanlagda anslagsbeloppet 147,000 kronor, borde utgå av de till styrelsens förfogande stående medlen å fastighetsfondens stat till reparations- och underhållskostnader m. m. Styrelsen har därvid tagit hänsyn till de belopp, som normalt utgå till reparations- och underhållsarbeten för fastigheter tillhörande fångvårdsstyrelsens delfond.

Ifrågavarande arbeten för sammanlagt 179,500 kronor, som särskilt med hänsyn till värmelednings införande voro av brådskande natur, ha igångsatts och äro numera i det närmaste slutförda.

Ehuru fångvårdsstyrelsen jämlikt föreskriften i bestämmelserna angående förvaltningen av statens allmänna fastighetsfond att de för reparations- och underhållskostnader m. m. avsedda anslagsmedlen må användas för nödvändiga underhållsarbeten eller ersättningsarbeten ansett sig äga befogenhet att gälda ifrågavarande byggnadskostnader på sätt ovan angivits, har styrelsen på grund av att ersättningsarbetena i förevarande fall måst utföras i direkt samband med investeringsarbeten och på grund av det förhållandevis stora beloppet 32,500 kronor funnit sig böra underställa ärendet Kungl. Maj:ts prövning.

Av en vid styrelsens skrivelse fogad promemoria framgår, att ifrågavarande bostadshus redovisas å fastighetsfonden med ett sammanlagt byggnadsvärde av 400,000 kronor. Styrelsen har framhållit, att de normala reparations- och underhållskostnaderna för fångvårdsstyrelsens delfond av fastighetsfonden uppginge till 3 procent av byggnadsvärdet, och att normala reparations- och underhållskostnader för ifrågavarande bostadshus alltså skulle uppgå till 12,000 kronor för år. Emellertid hade under de fem senast förflutna budgetåren till underhållsarbeten anvisats endast omkring 18,000 kronor, varför det eftersatta underhållet synts böra uppskattas till omkring 42,000 kronor.

I vad avser medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. för budgetåret 1939/40 har fångvårdsstyrelsen framhållit, att anspråken på medel för ordinarie reparations- och underhållsarbeten stegrats, icke minst beträffande bostadslägenheter; prisstegringen å material m. m. hade verkat i samma riktning. De för reparationer och underhåll avsedda medlen hade under det sistförflutna budgetåret varit så knappa, att åtskilliga nödvändiga arbeten icke kunnat komma till utförande. Under åberopande härav har styrelsen hemställt, att beloppet under denna post måtte höjas från 300,000 kronor med 25,000 kronor till 325,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har anfört, att då det äskade beloppet innebure en ökning av cirka 15 procent å det vid fastighetsfondens tillkomst år 1935 anvisade beloppet, någon erinran ej syntes böra göras mot höjningen med hänsyn till numera inträdda prisökningar, i all synnerhet som sedan nämnda tidpunkt jämväl tillbyggnader och nybyggnader företagits.

Även riksräkenskapsverket har biträtt beräkningen av anslagsposten ifråga.

Utrikesdepartementets delfond. För denna delfond hava till reparations- och underhållskostnader m. m. beräknats, respektive utgått följande belopp:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36	146,400	94,510: 56
1936/37	141,400	146,371: 57
1937/38	181,400	209,591: 74
1938/39	200,000	

Höjningen för budgetåret 1937/38 med 40,000 kronor var föranledd därav, att under anslagsposten inbegrepos utgifter för med anslagsposten avsedda ändamål utan hänsynstagande till i vad mån dessa kunde vara betingade av minskning av den svenska kronans värde i förhållande till vissa utländska valutor efter den 27 september 1931; tidigare hade merutgifter av nämnda anledning täckts från ett å tredje huvudtiteln uppfört anslag till reglering av vissa kursförluster.

Av den utav utrikesdepartementet avgivna redogörelsen för användningen av de för budgetåret 1937/38 till förfogande stående medlen under denna anslagsrubrik framgår, att dessa medel uppgått till i runt tal 229,000 kronor, varav 47,000 kronor i reservation från budgetåret 1936/37, samt att av samma medel disponerats 210,000 kronor, i följd varav den kvarstående reservationen utgjorde allenast 19,000 kronor.

Bland utgifterna må nämnas följande:

Beskickningshuset i Haag: Installation av värmeledning och vissa andra reparationer	kronor 21,193: 64
Beskickningshuset i Köpenhamn: Förstärkning av grunden och vissa andra reparationer	» 15,455: 70
Beskickningshuset i Oslo: Kostnader för vissa reparationer	» 12,270: 37.

I försäkringspremie för samtliga beskickningshusen har utbetalts 3,260 kronor 93 öre. Kursförlusterna hava utgjort i runt tal 40,600 kronor.

I fråga om beräkningen av anslagsposten för budgetåret 1938/39 torde få erinras, att, enligt vad som framgår av propositionen nr 201 år 1938, byggnadsstyrelsen haft tillfälle att tillsammans med utrikesdepartementet verkställa nya beräkningar rörande underhållet av här ifrågakommande fastigheter med tillhörande trädgårdar, varvid hänsyn tagits till de verkliga utgifter departementet haft under senaste femårsperiod, inberäknat kursförlustersättning. Underhållskostnaderna beräknades därvid till 90,000 kronor. De i samma utgiftspost ingående kostnaderna för onera etc. hade befunnits kunna sättas till förslagsvis 85,000 kronor. Med tillägg av ränta och amortering å köpeskillingen för beskickningshuset i Ankara beräknades således denna utgiftspost till $(90,000 + 85,000 + 25,000 =)$ 200,000 kronor, med vilket belopp anslagsposten blev uppförd i staten.

Vid utrikesdepartementets nu föreliggande statförslag har fogats en inom

byggnadsstyrelsen upprättad promemoria angående beräknade underhållskostnader för ifrågavarande delfond tillhöriga fastigheter under budgetåret 1939/40. Av promemorian inhämtas i huvudsak följande:

Sedan nyssnämnda kostnadsberäkning upprättats hade ytterligare en fastighet, nämligen beskickningshuset i Bukarest tillkommit. För inköp och reparation av denna fastighet hade anvisats ett reservationsanslag av 295,000 kronor. Markvärdet kunde beräknas till 80,000 kronor, varför byggnadsvärdet skulle utgöra 215,000 kronor. Underhållskostnaderna för byggnaden och skötsel av tillhörande trädgård skulle bli cirka 3,000 kronor per år om man räknade med den medelprocent, 1.37, som i den tidigare beräkningen underhållskostnaderna, 90,000 kronor, utgjorde av beräknade byggnadsvärden, 6,560,000 kronor.

Någon ökning av underhållskostnaderna för budgetåret 1939/40 syntes dock, trots tillkomsten av fastigheten i Bukarest, ej behöva beräknas, enär byggnaden som år 1938 fullständigt reparerats inom de närmaste åren ej borde kräva några större underhållsarbeten. Dessutom syntes besparingar kunna göras å beräknade underhållskostnader för beskickningshuset i Tokio, som enligt uppgift vore utrymt, samt beskickningshuset i Oslo, som under sistlidet år genomgått en fullständig reparation.

Beträffande onera och övriga utgifter syntes i överensstämmelse med vad som ovan sagts om underhållet någon ökning av år 1937 beräknade kostnader, 85,000 kronor, ej behöva göras.

Utgiftsposten ifråga kunde alltså för budgetåret 1939/40 oförändrat beräknas till $(90,000 + 85,000 + 25,000 =)$ 200,000 kronor under förutsättning att posten 25,000 kronor, som utgjorde beräknade utgifter för beskickningshuset i Ankara, förbleve oförändrad.

I enlighet härmed har i utrikesdepartementets statförlag upptagits ett belopp av 200,000 kronor för reparations- och underhållskostnader m. m. Denna beräkning har riksräkenskapsverket lämnat utan erinran.

Medicinalstyrelsens delfond. Till reparations- och underhållskostnader m. m. hava för denna delfond anslagits och utgått följande belopp:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36	900,000	734,405: 17
1936/37	1,012,000	866,360: 29
1937/38	1,100,000	1,130,159: 31
1938/39	1,250,000	

Av medicinalstyrelsens redogörelse för dispositionen av anslagsposten i fråga för budgetåret 1937/38 framgår till en början, att för ändamålet stått till förfogande från föregående budgetår reserverade medel å cirka 311,000 kronor ävensom det för budgetåret 1937/38 anvisade anslaget 1,100,000 kronor, eller sammanlagt 1,411,000 kronor. Utgifterna under året hava uppgått till omkring 1,130,000 kronor, i följd varav de vid budgetårets utgång reserverade medlen utgjorde 281,000 kronor. Av sistnämnda belopp

stodo 210,000 kronor till sjukhusdirektionernas disposition och allenast 70,000 kronor till medicinalstyrelsens förfogande.

Av de för budgetåret 1937/38 disponibla anslagsmedlen hava 350,000 kronor upptagits i de 23 sinnessjukhusens stater till direktionernas fria förfogande för smärre reparationer och onera. I anledning av direktionernas jämlikt § 21 i stadgan angående sinnessjukvården i riket avgivna reparationsförslag har medicinalstyrelsen beslutat reparationer för en sammanlagd kostnad av 455,000 kronor. Vidare hava till extra och större arbeten ställts till förfogande tillhopa 361,000 kronor samt för besiktningar, avsyningar, kontroll m. m. använts 56,000 kronor. Av de extra arbetena torde få nämnas följande, för vilka totalkostnaden överstigit 10,000 kronor:

S:ta Annas sjukhus: Förändringar i östra paviljongen ..	kronor 11,133: 20
S:t Sigfrids sjukhus: Desinfektionsugn	» 12,935: —
S:t Lars sjukhus: Promenadgårdsmur och w. c.	» 11,010: 20
S:ta Maria sjukhus: Hiss i paviljong IV	» 17,060: —
S:ta Maria sjukhus: Sanitär installation i byggnaden	
XXVI	» 14,302: —
S:t Jörgens sjukhus: Grundförstärkning (enligt kontrakt)	» 48,700: —
Källshagens sjukhus: Inredning av vävsal	» 13,920: —
Furunäsets sjukhus: Värmeledning inom »Kolonien» ..	» 14,724: 50.

För budgetåret 1939/40 har medicinalstyrelsen beräknat samma belopp till reparations- och underhållskostnader m. m. som för innevarande budgetår eller 1,250,000 kronor. Styrelsen har till stöd härför åberopat de skäl som anförts vid beräkningen av medel för samma ändamål för budgetåret 1938/39. Medicinalstyrelsen framhöll då, att underhållet av de till styrelsens delfond hörande fastigheterna krävde år från år stegrade kostnader. Detta gällde ej blott de egentliga sjukhusbyggnaderna utan även och i proportionsvis högre grad sinnessjukhusens bostadshus, vilka i stor utsträckning påfordrade underhålls- och förbättringsarbeten. Med hänsyn till det begränsade belopp, som anvisats för ändamålet, hade medicinalstyrelsen endast med iakttagande av en i längden icke försvarlig återhållsamhet kunnat bevilja utförande av dylika arbeten. Det till reparations- och underhållskostnader m. m. anvisade beloppet borde på grund härav och jämväl med hänsyn till de under senaste tiden starkt ökade kostnaderna för byggnadsmateriel av olika slag höjas från dåvarande 1,100,000 kronor till 1,250,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket hava icke haft något att erinra beträffande det av medicinalstyrelsen äskade beloppet till reparationer och underhåll.

Byggnadsstyrelsens delfond. Under denna delfond hava till reparations- och underhållskostnader m. m. anvisats följande belopp, jämte vilka angivits de faktiska utgifterna från anslagsposten under respektive budgetår:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaperna kronor
1935/36	1,243,500	1,023,789: 18
1936/37'	1,321,000	1,036,149: 58
1937/38	1,700,000	1,971,533: 56
1938/39	2,084,000	

I skrivelse den 12 december 1938 har byggnadsstyrelsen avgivit redogörelse för användningen under budgetåret 1937/38 av medel, som utan angivande av bestämt ändamål ställts till förfogande under rubriken »reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter» jämte från föregående budgetår reserverade medel.

Ur denna redogörelse inhämtas bland annat:

Det belopp, som — utan angivande av bestämt ändamål — för budgetåret 1937/38 ställdes till byggnadsstyrelsens förfogande under rubriken »reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter, byggnadsstyrelsens delfond», utgjorde 1,472,000 kronor.

Tillgängliga medel och under budgetåret verkställda utgifter framgå av följande sammanställning.

Behållning den 1 juli 1937, uppkommen på grund av att vissa räkningar icke hunnit likvideras och vissa planerade arbeten icke hunnit slutföras eller kunnat igångsättas före utgången av budgetåret 1936/37	kronor	504,561: 24
Anslag för budgetåret 1937/38	»	1,472,000: —
Diverse inkomster	»	25,475: 84
Summa kronor		2,002,037: 08.

Under budgetåret likviderade räkningar, till en mindre del avseende vissa i generalplanen för budgetåret 1938/39 upptagna under våren 1938 igångsatta arbeten å stockholmsfastigheterna kronor 1,769,009: 40

Behållning den 30 juni 1938, uppkommen på grund av att vissa räkningar icke hunnit likvideras och vissa planerade arbeten icke hunnit slutföras eller kunnat igångsättas före budgetårets slut	»	233,027: 68
Summa kronor		2,002,037: 08.

Såsom diverse inkomster redovisas förutom en del omföringsposter bland annat medel, som dels influtit genom försäljning av plåtskrot och kasserade byggnadsmaterialier av olika slag och dels inlevererats från statsinstitutioner, för vilkas räkning byggnadsstyrelsen utfört arbeten. Som inkomster upptagas därjämte av hyresgäster inlevererade avgifter för elektrisk strömförbrukning och värmeersättningar ävensom gaturenhållningsavgifter för en del statsverket tillhöriga fastigheter, som ej stå under byggnadsstyrelsens förvaltning, men för vilka styrelsen jämlikt föreskrift i nädligt brev av den 21 maj 1937 förskottat avgifterna för åren 1928—1935.

För fastigheterna hava bestritts utgifter för skatter, gatu- och gårdsrenhållning, sotning, vattenförbrukning, snöskottning, besiktning av hissar, åskledare och ångpannor, prövning av brandskåp och dragning av byggnadsur, upprättande av relationsritningar, ritningskopior, fotografier över byggnader, renskrivning av entreprenadhandlingar, tryckning av anbuds-

formulär, arvoden till arkitekter och konstruktörer för i samband med arbetena erforderliga utredningar, ritningar och andra entreprenadhandlingar samt förberedande undersökningar rörande förekomsten av trägnagande insekter i byggnader.

Inom fastigheterna hava arbeten utförts, som äro att hänföra till vanliga, löpande in- och utvändiga årliga underhållsarbeten, såsom reparation av rum och lokaler, korridorer och trappuppgångar m. m. innefattande justering av snickerier, lagning av puts, ommålning av tak, väggar, snickerier och rörinstallationer, tapetsering, reparation eller nyanskaffning av linoleummattor, reparation av golv av olika slag, omläggning av belysningsledningar, underhåll och reparation av pannanläggningar, hissar, fläktar och värmeledningar samt ledningar för gas, vatten och avlopp, komplettering och utökning av anordningar för friskluft och evakuering, modernisering och utökning av laboratorie- och andra inredningar inom fastigheter, som inrymma museilokaler samt lokaler för undervisningsändamål, reparation och målning av yttertak och plåtbeslag m. m., underhåll av beläggningar å altaner och terrasser, reparation av fasader samt underhåll av inhägnader, planteringar och gräsmattor vid vissa fastigheter.

Härutöver uppräknas i skrivelsen ett antal arbeten på åtskilliga fastigheter, beträffande vilka torde få hänvisas till byggnadsstyrelsens skrivelse.

Beträffande dispositionen av den för budgetåret 1938/39 uppförda anslagsposten har Kungl. Maj:t i regleringsbrevet för fastighetsfonden den 17 juni 1938 meddelat följande bestämmelser:

Kungl. Maj:t medgiver, att byggnadsstyrelsen må av denna anslagspost disponera högst 1,770,000 kronor för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för å delfonden redovisade fastigheter, i vilka kostnader inbegripas *dels* staten åliggande kommunala och andra utskylder för nämnda fastigheter, *dels ock* staten åliggande renhållnings- m. fl. utgifter för staten tillhöriga, i delfonden ingående fastigheter i Stockholm.

Kungl. Maj:t, som den 12 juni 1936 bemyndigat byggnadsstyrelsen att för en kostnad av högst 188,000 kronor låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 13 november 1935 föreslagen iståndsättning av de sanitära anläggningarna m. m. vid veterinärhögskolan, förklarar, med ändring av nämnda beslut, att kostnaden för ifrågavarande arbete må uppgå till högst 218,000 kronor, samt medgiver, att av förevarande anslagspost må utgå ett belopp av högst 98,000 kronor för arbetenas slutförande.

Kungl. Maj:t, som den 18 juni 1937 bemyndigat byggnadsstyrelsen att för en kostnad av högst 223,000 kronor låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 28 oktober 1936 föreslagna reparationer beträffande fasaderna till de båda flygelbyggnaderna vid f. d. positionsartilleriregementets kasern, om- täckning av yttertaken med galvaniserad plåt m. m., förklarar, med ändring av nämnda beslut, att kostnaden för ifrågavarande arbeten må uppgå till högst 251,000 kronor, samt medgiver, att av förevarande anslagspost må utgå ett belopp av högst 92,000 kronor för arbetenas slutförande.

Kungl. Maj:t bemyndigar byggnadsstyrelsen att i samband med utförande av nyssnämnda arbeten låta anlägga en kulvert mellan huvudbyggnaden och västra flygeln för framtida ordnande av värmeledning i den senare samt medgiver, att av förevarande anslagspost må för detta ändamål utgå ett belopp av högst 12,000 kronor.

Kungl. Maj:t bemyndigar byggnadsstyrelsen att låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 29 september 1937 föreslagna fasadreparationer m. m. å

huvudbyggnaden vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas samt medgiver, att av förevarande anslagspost må för detta ändamål utgå ett belopp av högst 97,000 kronor.

Kungl. Maj:t bemyndigar byggnadsstyrelsen att låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 7 februari 1938 föreslagen omläggning av plåttaket å dövstumskolan i Växjö samt medgiver, att av förevarande anslagspost må för detta ändamål utgå ett belopp av högst 15,000 kronor.

I förslaget till stat för byggnadsstyrelsens delfond av fastighetsfonden för nästa budgetår har styrelsen upptagit anslagsposten för reparations- och underhållskostnader m. m. till 1,805,000 kronor. Till stöd för detta förslag har byggnadsstyrelsen anfört följande.

I styrelsens underdåniga skrivelse den 28 oktober 1936 med förslag till inkomst- och utgiftsstat för styrelsens delfond för budgetåret 1937/38 har styrelsen lämnat en detaljerad utredning rörande sättet för beräkning av reparations- och underhållsanslaget, vilken resulterat i att anslaget borde utgöra 1.5 % av delfondens byggnadsvärde. Detta beräkningssätt godkändes av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen och låg alltså till grund för nämnda budgetårs anslag. I underdånig skrivelse den 29 september 1937 med förslag till inkomst- och utgiftsstat för styrelsens delfond för budgetåret 1938/39 anmälde styrelsen emellertid, att efter styrelsens nyssnämnda framställning sådana förhållanden inträtt inom byggnadsfacket, att en viss justering av procentsatsen måste ske. Materialpriserna hade sålunda stegrats och även arbetslönerna hade höjts genom det nya avtalet i byggnadsfacket. Efter styrelsens beräkningar skulle dåvarande underhållskostnader ligga omkring 12 % över föregående års kostnader. Vid bedömandet av underhållskostnaderna för budgetåret 1938/39 borde dessutom hänsyn tagas till att ytterligare någon ökning av priserna å vissa byggnadsmaterial kunde av olika skäl tänkas inträda under budgetåret 1938/39. Man torde därför icke kunna beräkna en lägre förhöjning av de totala byggnadskostnaderna än 15 %, jämfört med 1936 års priser.

Då de uppskattade byggnadsvärdena å i byggnadsstyrelsens delfond ingående fastigheter icke ökats med hänsyn till inträffad prisstegring, befanns det vara nödvändigt att öka procentsiffran 1.5 % med 15 %, eller avrundat till 1.7 % av byggnadsvärdena. Detta beräkningssätt har godkänts av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen och ligger alltså till grund för innevarande budgetårs anslag.

Då någon nämnvärd ökning av underhållskostnaderna för budgetåret 1939/40 såvitt nu kan bedömas icke torde vara att förvänta, bör procentsiffran 1.7 % av byggnadsvärdena å färdiga byggnader kunna bibehållas.

Det byggnadsvärde, som bör läggas till grund för procentberäkningen, utgör exklusive nya elementarskolans byggnadsvärde 103,822,416:36 kronor.

Reparations- och underhållsanslaget blir alltså 1.7 % av nämnda belopp eller 1,764,981 kronor och i avrundat tal 1,765,000 kronor.

Till underhållskostnaderna bör jämväl läggas ett belopp för bestridande av staten åliggande kommunala och andra utskylder, vilka kunna beräknas till i runt tal 10,000 kronor.

För ändamål, som tidigare bekostats från anslaget till lyshållning med flera utgifter för kronans publika hus i Stockholm, bör liksom för innevarande budgetår ett belopp av 30,000 kronor tilläggas underhållsanslaget.

Den sammanlagda reparations- och underhållskostnaden för byggnadsstyrelsens delfond uppgår alltså till 1,765,000 + 10,000 + 30,000 kronor = 1,805,000 kronor.

Av riksräkenskapsverkets i *bilaga C* i utdrag intagna skrivelse framgår, att detta ämbetsverk beräknat bokförda byggnadsvärdet för färdiga byggnader inom byggnadsstyrelsens delfond per den 1 juli 1939 till sammanlagt 103,033,000 kronor, vilket belopp med 1,239,000 kronor understiger det av byggnadsstyrelsen beräknade värdet. I anslutning härtill har riksräkenskapsverket sänkt det av styrelsen under denna anslagspost upptagna beloppet med 21,000 kronor till 1,784,000 kronor.

Uppsala universitets delfond. I staten för budgetåret 1938/39 är förevarande rubrik för denna delfond uppdelad på två poster, den ena avseende akademiska sjukhuset, den andra övriga fastigheter. Posterna äro upptagna till respektive 136,000 kronor och 250,000 kronor. Den förra posten må disponeras för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för sjukhuset. Beträffande den senare posten har Kungl. Maj:t medgivit, att större akademiska konsistoriet i Uppsala må disponera densamma för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för ifrågavarande å delfonden redovisade fastigheter, i vilka kostnader skola inbegripas *dels* utskylder och brandavgifter, *dels ock* de universitetet åvilande kostnaderna för underhåll av de till allmän park upplåtna tomterna kring universitetshuset samt de för allmänheten upplåtna områdena i botaniska trädgården. Kungl. Maj:t har vidare föreskrivit, att beslut om disposition av de båda anslagsposterna för mera omfattande reparationer skall underställas kanslern för rikets universitet för godkännande.

I en av universitetskanslern till Kungl. Maj:t överlämnad, den 7 november 1938 dagtecknad skrivelse har Uppsala universitets drätsel-nämnd anført följande:

I universitetets utgiftsstat har sedan lång tid funnits upptaget ett årligt reservationsanslag till underhåll och reparationer av universitetets byggnader. Från och med innevarande budgetår har emellertid inom statens allmänna fastighetsfond upprättats bl. a. en Uppsala universitets delfond omfattande de fastigheter som tidigare underhölls med ovan nämnda anslag. Särskild utgifts- och inkomststat finns inrättad för sagda delfond, och i följd härav har anslaget till underhåll och reparationer av universitetets byggnader utgått ur universitetets stat.

I och med inrättandet av nyssnämnda delfond står från och med innevarande budgetår ett belopp av 386,000 kronor till förfogande för underhåll och reparationer av universitetets byggnader, nämligen 136,000 kronor för akademiska sjukhuset och 250,000 kronor för övriga fastigheter. Det statsanslag, som motsvarade nämnda belopp å 386,000 kronor, var för budgetåret 1936/37 kronor 63,700 och för budgetåret 1937/38 kronor 81,000. Till dessa belopp kom för vartdera budgetåret dels bidrag från Uppsala läns landsting med 7,500 kronor till yttre reparationer å akademiska sjukhuset och dels ett å sjukhusets stat upptaget förslagsanslag för inre reparationer, vilken anslagspost under senare tid genomsnittligt belastades med cirka 15,000 kronor årligen. Av skillnaden mellan nu angivna belopp framgår tydligt, huru otillräckligt anslaget i fråga hittills varit. Från universitetets sida ha för övrigt särskilt under senare år framställningar gjorts om avsevärda höjningar av anslaget i fråga. En följd av detsammans knapphet har blivit, att universitetet måst under de senaste åren av egna medel förskot-

tera betydande belopp för att hindra att byggnaderna förföllo. Sålunda hade den 30 juni 1937 universitetet förskotterat 23,881: 90 kronor. Den 30 juni 1938 hade detta belopp ökat med 26,824: 61 kronor till 50,706: 51 kronor. I samband med om- och tillbyggnadsarbeten i akademiska sjukhusets köksavdelning under nästlidna två budgetår, vilka arbeten betingats av tillkomsten av dels länssanatoriet och dels den nya psykiatriska kliniken, var till medel anslagits av riksdagen, hava vidare vissa arbeten i akademiska sjukhusets ekonomiavdelningar vidtagits som icke varit betingade av nämnda nybyggnader utan som enligt sin natur äro att hänföra till rena reparations- eller underhållsarbeten. Kostnaden för desamma, 6,090 kronor, är emellertid tillsvidare bokförd bland kostnaderna för nyss angivna om- och tillbyggnadsarbeten i sjukhusets köksavdelning. Den kan emellertid icke slutligt ingå bland sistnämnda kostnader utan att det för desamma tillgängliga beloppet i motsvarande grad överskrides.

Därest den ökning av det till underhåll och reparationer av universitetets byggnader till buds stående beloppet, som från och med innevarande budgetår kommit till stånd, haft form av en höjning av det hittills förefintliga reparationsanslaget, hade universitetet kunnat täcka den förefintliga av universitetet förskotterade bristen medelst anlitan av det sålunda ökade anslaget för innevarande budgetår. Då inkomsterna till universitetets ovan angivna delfond reellt utgöra fortsättning av det hittills förefintliga reparationsanslaget, anser sig emellertid drätselnämnden hava grund för att belasta innevarande års stat för universitetets delfond med ovan angivna skuldbelopp. Det är nämligen tydligt, att universitetet, som förskotterat dessa medel, måste få dem täckta. Fördenskull får drätselnämnden härmed hos Eders Kungl. Maj:t anmäla, att drätselnämnden för sagda ändamål belastat dels den å universitetets delfond förefintliga utgiftsposten å 250,000 kronor till reparationer å »Övriga fastigheter» med 50,706: 51 kronor samt dels den å samma delfond förefintliga utgiftsposten å 136,000 kronor »till reparationer å akademiska sjukhuset» med 6,090 kronor.

Drätselnämnden får anmäla, att drätselnämnden vid uppgörandet av förslag till reparationer under innevarande budgetår tagit hänsyn till förefintligheten av nu omnämnda behov, så att medel å resp. anslag finnas för ändamålet tillgängliga.

Kanslern för rikets universitet har intet att erinra mot den av drätselnämnden vidtagna åtgärden.

Härjämte har universitetets drätselnämnd i skrivelse till Kungl. Maj:t den 31 januari 1939 anmält, att drätselnämnden, för att kunna utnyttja det å fastighetsfondens stat uppförda reparationsanslaget på ett så planmässigt och effektivt sätt som möjligt, beslutit att, såsom hittills varit fallet, anlita särskild byggnadssakkunnig person såsom rådgivare i frågor rörande underhåll och reparationer av universitetets byggnader. Drätselnämnden hade härvid för innevarande budgetår lämnat dylikt uppdrag åt byggnadsingenjören Simon Lindsjö, Uppsala, vilken under en följd av år biträtt universitetet i frågor som nyss sagts. Den ersättning som skulle utgå till Lindsjö för ifrågavarande uppdrag avsåges skola bestridas ur angivna anslagspost till reparations- och underhållskostnader m. m. och komme icke att överstiga 6,000 kronor. I detta sammanhang har drätselnämnden vidare anmält, att drätselnämnden, liksom tidigare varit fallet, jämväl be-

träffande elektriska installationsarbeten i universitetets fastigheter ansåge det nödvändigt att anlita särskild sakkunnig person. För detta uppdrag beräknades ersättning komma att utgå med 400 kronor för år räknat.

Vid avgivande av sitt statförslag för budgetåret 1939/40 har universitetets drätselnämnd för reparations- och underhållskostnader m. m. beräknat oförändrat belopp 136,000 kronor för akademiska sjukhuset och en höjning med 13,821 kronor för övriga fastigheter, vilket belopp motsvarar 1.7 procent av de utav drätselnämnden beräknade tillkommande byggnadsvärdena. Anslagsposten för övriga fastigheter har alltså beräknats till 263,821 kronor.

Riksräkenskapsverket har, på sätt framgår av *bilaga A*, funnit ifrågavarande anslagsposter böra beräknas till 144,000 kronor för akademiska sjukhuset och 268,000 kronor för övriga fastigheter.

Lunds universitets delfond. För denna delfond har i staten för budgetåret 1938/39 upptagits ett belopp av 169,000 kronor. Beträffande dispositionen av detta belopp har Kungl. Maj:t i regleringsbrevet för fastighetsfonden medgivit, att större akademiska konsistoriet i Lund må disponera högst 144,000 kronor för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för å delfonden redovisade fastigheter, i vilka kostnader skola inbegripas de universitetet åvilande kostnaderna för underhåll av de till allmän park upplåtna tomterna kring universitetshuset samt de för allmänheten upplåtna områdena i botaniska trädgården; dock att beslut om disposition av anslagsposten för mera omfattande reparationer skall underställas kanslern för rikets universitet för godkännande. Kungl. Maj:t har därjämte bemyndigat konsistoriet att låta verkställa följande av kanslern för rikets universitet i skrivelse den 5 november 1937 föreslagna arbeten, nämligen 1) reparation av värmepanna i botaniska museet och elektrisk installation i växthus i botaniska trädgården, 2) utbyte av värmepannor i medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna samt reparation av värmepannan i patologisk-anatomiska institutionen, 3) reparation av f. d. vaktmästarbostaden i den byggnad, som disponeras av statistiska och matematiska institutionen, samt medgivit, att av förevarande anslagspost må för nämnda ändamål utgå ett sammanlagt belopp av högst 25,000 kronor.

I sitt förslag till stat för budgetåret 1939/40 har universitetet upptagit förevarande anslagspost till 150,000 kronor. Denna post har riksräkenskapsverket, såsom framgår av *bilaga A*, beräknat till 151,000 kronor.

Karolinska sjukhusets delfond. Rubriken för reparations- och underhållskostnader m. m. är för denna delfond i staten uppdelad på två anslagsposter, avseende den ena karolinska sjukhuset å 11,000 kronor och den andra serafimerlasarettet å 50,000 kronor. Beträffande den förstnämnda anslagsposten har Kungl. Maj:t i regleringsbrevet för fastighetsfonden medgivit, att

direktionen för karolinska sjukhuset må disponera densamma för *dels* ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för sjukhuset, *dels* ock onera och andra utgifter för utarrenderade delar av Norrbackaområdet, därvid skall iakttagas att å anslagsposten icke må avföras sådana utgifter, vilka äro av beskaffenhet att böra bestridas å sjukhusets avlönings- eller omkostnadsstat. I fråga om dispositionen av den senare anslagsposten har i samma brev medgivits, att direktionen för karolinska sjukhuset må disponera denna anslagspost för de ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för den av stiftelsen Serafimerlasarettet jämlikt avtal den 30 juni 1937 till Kungl. Maj:t och kronan upplåtna fastigheten nr 8 i kvarteret Pilträdet i Stockholm, vilka enligt nämnda avtal åvila kronan.

Direktionen för karolinska sjukhuset har å förevarande poster för nästa budgetår äskat 50,000 kronor för nämnda sjukhus och 83,000 kronor för serafimerlasarettet.

Ökningen beträffande serafimerlasarettet hänför sig till följande arbeten:

1. Åtgärder för förbättrad ventilation i röntgenavdelningen, nya operationsavdelningen, polikliniken, sysslomanskontoret och medicinska klinikens laboratorier, förslagsvis kronor 20,000
2. Fasadreparation å bostadshus för personal (Kaplansbacken 4); vedspisar utbytta mot gasspisar i trenne lägenheter i samma hus jämte ledningar; inrättande av badrum och tvättstuga i källarvåningen i samma hus samt varmvattenledningar till dessa lokaler och lägenheterna i huset, förslagsvis » 10,000
3. Reparation och ändring av desinfektionsugn » 3,000.

Departements-
chefen.

För innevarande budgetår ha å fastighetsfondens stat till reparations- och underhållskostnader m. m. för de å fonden redovisade fastigheterna anslagits 4,450,000 kronor. I denna summa inrymmas för vissa delfonder särskilda belopp för större utgifter av engångsnatur. Sammanlagt 4,111,000 kronor kunna anses avse det löpande behovet av underhåll och reparation.

För nästa budgetår ha förvaltningsmyndigheterna hemställt om anvisande av sammanlagt 4,262,821 kronor till reparations- och underhållskostnader. Om även här bortses från vissa belopp, tillhoppa 33,000 kronor, som avse utgifter av engångskaraktär, skulle enligt anslagsäskandena erfordras en summa av 4,229,821 kronor för det ordinarie underhållet. Efter vissa justeringar av myndigheternas beräkningar har riksräkenskapsverket för nästa budgetår för detta underhåll upptagit sammanlagt 4,222,000 kronor.

Det under senare år tillämpade sättet att utmäta medelsanvisningarna till reparationer och underhåll har, som i ett tidigare sammanhang erinrats, ansetts påkalla en kontroll över medelsanvändningen med syfte att förhindra att med anslagsmedlen tillgodoses investeringsändamål, som icke äro att hänföra till nödvändiga underhållsarbeten eller till ersättningsarbeten, avsedda att upprätthålla fastighetsbeståndets värde. Erfarenheten av de direktiv för

användningen av dessa medel som första gången meddelades i regleringsbrevet för budgetåret 1937/38 har emellertid givit vid handen, att behov föreligger av en viss uppmjukning av reglerna ifråga, så att även smärre ersättningsarbeten, vilkas utförande endast i ringa mån skulle kunna öka värdet å den anläggning som ersättes, må kunna finansieras av anslagsposterna till reparationer och underhåll. Jag tillstyrker en jämkning av dispositionsbestämmelserna i denna riktning.

Fångvårdsstyrelsen har begärt en höjning av anslagsposten för reparationer och underhåll från 300,000 kronor till 325,000 kronor. På de av myndigheterna anförda skälen tillstyrker jag denna höjning.

Styrelsen har såsom förut nämnts funnit, att en del eftersatta reparations- och underhållsarbeten för en beräknad kostnad av 32,500 kronor borde verkställas i samband med utförande av vissa arbeten vid centralfängelset i Malmö, vilka bekostas av särskilda av riksdagen anvisade investeringsanslag, samt att för detta ändamål erforderliga medel borde utgå av anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. å fastighetsfondens stat. I betraktande av arbetenas art har jag intet att erinra mot den ifrågasatta medelsdispositionen. Det torde böra framhållas, att de arbeten för vilka nämnda investeringsanslag anvisats varit av den beskaffenheten, att anslagen helt täckts av andra statsinkomster än lånemedel och att de med anslagen bestridda kostnaderna blivit eller skola bliva föremål för direkt avskrivning och alltså icke höja å fonden bokförda byggnadsvärden.

För utrikesdepartementets delfond äskas i departementets förslag samma belopp, 200,000 kronor, som i staten för innevarande budgetår står till förfogande för reparations- och underhållskostnader m. m. Emellertid böra under denna anslagspost anvisas ytterligare medel. Enligt det av årets riksdag fattade beslutet angående lönerreglering för vissa tjänstemän vid utrikesförvaltningen skall åt samtliga sändebud ävensom generalkonsulerna i Hamburg och Reykjavik samt de i Sovjetunionen placerade tjänstemännen bereddas förmånen av fri tjänstebostad med uppvärmning och belysning. Statens kostnader för hyra av bostäder å orter, där staten icke äger fastighet, samt för uppvärmning och belysning av tjänstebostäderna ha ansetts böra påföras statens allmänna fastighetsfond. Nämnda hyreskostnader ha beräknats till 100,800 kronor, och kostnaderna för uppvärmning och belysning skulle uppgå till 92,800 kronor. I den mån sistnämnda kostnader hänföra sig till tjänstebostäder i statens fastigheter torde de böra avföras å förevarande anslagspost som för den skull bör höjas med 63,000 kronor till 263,000 kronor. I övrigt böra de med ifrågavarande förmåner förenade utgifterna för statsverket belasta anslagsposten till hyresutgifter m. m.

Medicinalstyrelsen har äskat samma belopp, 1,250,000 kronor, till reparationer och underhåll av de till styrelsens delfond hörande fastigheterna som anvisats i staten för innevarande budgetår. Då Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka, som från och med nästa budgetår övertages av statsverket, torde böra redovisas å medicinalstyrelsens delfond, synes det av styrelsen äskade beloppet böra jämkas uppåt, förslagsvis med 10,000 kronor. Anslagsposten ifråga torde alltså böra utföras med 1,260,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har för nästa budgetår äskat ett belopp av 1,805,000 kronor, vilket av riksräkenskapsverket jämkats nedåt till 1,784,000 kronor. Detta belopp avser ordinarie reparations- och underhållskostnader, beräknade till 1.7 procent av det uppskattade byggnadsvärdet per den 1 juli 1939 (exklusive värdet å nya elementarskolans byggnad som underhålles av Stockholms stad), med tillägg av 10,000 kronor för utskylder och 30,000 kronor för vissa renhållningsutgifter. Sistnämnda anslagsposter äro desamma som beräknats för innevarande budgetår. Den av riksräkenskapsverket förordade höjningen av medelsanvisningen för ordinarie underhåll och reparationer begränsar sig till 14,000 kronor. Att höjningen blivit så låg trots att verket räknat med ett nytillkommande byggnadsvärde på i runt tal 7.9 miljoner kronor beror bland annat på att medel redan för innevarande budgetår beräknats för underhåll och reparationer å de fastigheter vilka övertagits av statsverket vid dövstumundervisningens förstatligande.

Såsom framgår av tidigare propositioner rörande staten för fastighetsfonden har byggnadsstyrelsen verkställt utredning rörande behovet av medel till underhåll och reparationer av de å delfonden bokförda fastigheterna och förordat att erforderligt anslagsbelopp beräknades till viss procent av byggnadsvärdet å färdiga byggnader. Till denna beräkningsgrund hava Kungl. Maj:t och riksdagen anslutit sig. Procentsatsen fixerades först till 1.5 procent men höjdes för budgetåret 1938/39 på grund av inträffade kostnadsstegringar till 1.7 procent. Jag har för närvarande ingen anledning att ifrågasätta någon jämkning i den ståndpunkt som sålunda intagits.

Mot det av riksräkenskapsverket med tillämpning av nämnda grunder beräknade beloppet för ordinarie underhåll och reparationer beträffande byggnadsstyrelsens delfond har jag alltså intet att erinra. Till beloppet torde emellertid böra läggas en summa av 20,000 å 25,000 kronor motsvarande de kostnader, som komma att åvila statsverket för uppvärmning och belysning av landshövdingarnas tjänstebostäder i de staten tillhöriga fastigheterna, därast propositionen nr 37 om lönereglering åt landshövdingarna i denna del vinner riksdagens bifall. Ytterligare något belopp bör tilläggas med hänsyn bland annat till att från vissa statliga pensionsfonder skola till delfonden överflyttas två fastigheter, nr 9 i kvarteret Milon och nr 3 i kvarteret Kungl. Trädgården. Jag tillstyrker, att till reparations- och underhållskostnader m. m. för byggnadsstyrelsens delfond å staten uppföres ett belopp av 1,840,000 kronor.

Då Uppsala universitets delfond inrättades, uppskattades behovet av medel till reparation och underhåll av å delfonden redovisade fastigheter efter samma grunder som användas för byggnadsstyrelsens delfonds fastigheter. Anslagsmedlen ha beräknats till särskilda belopp för akademiska sjukhuset och för övriga fastigheter, i staten för innevarande budgetår uppförda med 136,000 kronor respektive 250,000 kronor. Enligt riksräkenskapsverkets efter enahanda principer verkställda beräkningar skulle för nästa budgetår erfordras 144,000 kronor till akademiska sjukhuset och 268,000 kronor till övriga fastigheter. Den ökning med 8,000 kro-

nor, som förstnämnda belopp innefattar, förklaras av att akademiska sjukhusets byggnader i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut upptagits å fastighetsfonden till högre värde än som förutsattes vid medelsanvisningen för innevarande budgetår. När riksräkenskapsverket för övriga fastigheter förordar en ökning med 18,000 kronor, sker detta under hänvisning till under budgetåret 1938/39 tillkommande byggnadsvärde på i runt tal 1.10 miljon kronor, varav 0.83 miljon kronor hänför sig till nybyggnaden för den botaniska institutionen och 0.27 miljon kronor till värmelednings- och ventilationsanläggningar m. m. i universitetshuset. Med hänsyn till att dessa byggnadsvärden ej torde omedelbart påkalla nämnvärt underhåll synes mig någon höjning av anslagsposten ifråga icke nu behöva äga rum, varför jag föreslår, att för nästa budgetår till reparations- och underhållskostnader m. m. äskas 144,000 kronor för akademiska sjukhuset och 250,000 kronor för övriga fastigheter.

Drätselnämnden vid Uppsala universitet har förutsatt, att de å fastighetsfondens stat för innevarande budgetår uppförda anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. finge belastas med vissa av andra till universitetets förfogande stående medel bestridda kostnader för reparationer m. m. från tiden före den 1 juli 1938. Jag vill icke motsätta mig detta och föreslår sålunda att av riksdagen utverkas medgivande att kostnaderna i fråga må belasta vederbörande anslagsposter å fastighetsfondens stat för innevarande budgetår.

För Lunds universitets delfond upptogs, likaledes efter de för byggnadsstyrelsens delfond tillämpade grunderna, i staten för innevarande budgetår 144,000 kronor till ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. Anslagsbeloppet beräknades med utgångspunkt från ett uppskattat byggnadsvärde den 1 juli 1938 av i runt tal 8,450,000 kronor. Enligt nu avslutade räkenskaper förelåg emellertid ett värde å färdiga byggnader på endast 7,049,000 kronor. Skillnaden förklaras väsentligen därav, att den nya byggnaden för kemiska institutionen icke, såsom förutsatts, var färdig vid nämnda tidpunkt. För nästa budgetår beräknar riksräkenskapsverket ett belopp av 151,000 kronor för reparationer och underhåll av ifrågavarande delfonds fastigheter. Beloppet framkommer såsom 1.7 procent av ett per den 1 juli 1939 beräknat byggnadsvärde å delfonden av 8,853,700 kronor. Av verkets skrivelse framgår, att i nämnda värde ingår ett belopp av 1,650,000 kronor för den nya byggnaden för kemiska institutionen. Då denna byggnad tillsvidare endast torde kräva obetydligt underhåll, synes det av verket beräknade beloppet böra jämkas nedåt, förslagsvis till 130,000 kronor.

Den av direktionen för karolinska sjukhuset begärda höjningen från 11,000 till 50,000 kronor av anslagsmedlen till reparations- och underhållskostnader för nämnda sjukhus betingas av att hela det stora sjukhuskomplexet med ett byggnadsvärde av omkring 25 miljoner kronor skall tagas i bruk under det kommande budgetåret. Det av direktionen äskade beloppet torde böra godtagas i avvaktan på närmare erfarenhet om medelsbehovet i fråga.

Direktionen har vidare äskat höjning av den för underhåll av serafimerlasarettets fastighet avsedda anslagsposten med 33,000 kronor. Höjningen avser vissa arbeten av engångskaraktär, vilka synas vara av beskaffenhet att kunna bekostas från fastighetsfondens stat. För varl och ett av de föreslagna arbetena bör emellertid vid utfärdande av regleringsbrevet för fastighetsfonden beräknas en begränsad post; eventuellt uppkommande besparingar å dessa poster böra behandlas efter samma huvudregel som anslagsposter för särskilt angivna reparationsarbeten.

I staten för fastighetsfonden bör alltså till reparations- och underhållskostnader m. m. såvitt angår serafimerlasarettet beräknas ett belopp av 83,000 kronor.

I enlighet med vad jag nu tillstyrkt skulle alltså till reparations- och underhållskostnader m. m. för å fastighetsfonden redovisade fastigheter behöva för nästa budgetår upptagas ett sammanlagt belopp av 4,345,000 kronor.

Avsättning till värdeminskningskonto.

I propositionen nr 199 till 1938 års riksdag underställde Kungl. Maj:ts riksdagen för godkännande vissa i propositionen angivna allmänna grunder för avskrivning av de å statens allmänna fastighetsfond bokförda tillgångarna. I skrivelse nr 284 lämnade riksdagen det begärda godkännandet. De fastställda grunderna inneburo i huvudsak, att avskrivningen å fondens byggnadsvärden avpassades så, att avskrivningstiden skulle utgöra 60 år i normalfall men 40 år för byggnader, beträffande vilka ett extraordinärt avskrivningsbehov ansåges föreligga (fängelser, sjukhus och forskningsinstitutioner). Grundavskrivning skulle ske i det förra fallet med 25 procent, i det senare med 50 procent; avskrivningen skulle i båda fallen fullföljas genom en årlig avsättning till värdeminskningskonto, beräknad till 1.25 procent.

Angivna regler avse i första hand nybyggnader. I fråga om anslag till ombyggnader eller till större reparationsarbeten bedömes avskrivningsbehovet med hänsyn till arbetets beskaffenhet och kostnadernas storlek i förhållande till byggnadsvärdet. Anslag till smärre ändringsarbeten vilka icke medföra någon rubbning av fastighetsvärdet anses böra omedelbart avskrivnas. På samma sätt behandlas anslag till konstnärlig utsmyckning. Mellan de olika anslagstyperna finnas givetvis alltid gränsfall.

För grundavskrivningen anvisas erforderliga anslag å riksstatens driftbudget under huvudtiteln avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Medel till den årliga avsättningen till värdeminskningskonto anslås å fastighetsfondens stat under förevarande rubrik.

I riksräkenskapsverkets årsbok för budgetåret 1937/38 har (sid. 170 o. f.) intagits en specifikation av statens allmänna fastighetsfonds fastighets- och värdeminskningskonton. Av densamma framgår för varje fastighet, eller i vissa fall fastighetskomplex, dels fastighetsvärdet den 30 juni 1938 med för-

delning på markvärde och byggnadsvärde, *dels* storleken av värdeminskningskonto samma dag med fördelning på grundavskrivning och sammanlagda årsavskrivningar för förfluten tid, *dels* ock beloppet av den årsavskrivning som skall ske för budgetåret 1938/39. Härjämte angives huru länge årsavskrivningen skall fortsätta. Därest en dylik sammanställning årligen intages i nämnda publikation, erhålles en lätt tillgänglig överblick av förändringarna i statens å fastighetsfonden redovisade fastighetsbestånd och dess värde. Genom de i sammanställningen ingående beräkningarna av det löpande budgetårets avskrivningar underlättas förvaltningsmyndigheternas bokföring och skapas en förutsättning för en enhetlig tillämpning i detaljer av grunderna för avskrivningsförfarandet.

Enligt nämnda sammanställning beräknas årsavskrivningen för budgetåret 1938/39 till i runt tal 2,407,000 kronor.

Då riksräkenskapsverket beräknat avsättningen till värdeminskningskonto för nästa budgetår, har detta, såsom framgår av *bilagorna A och C*, skett sålunda, att till de för budgetåret 1938/39 beräknade årsavskrivningarna lagts den beräknade årsavskrivningen å 1.25 procent av de byggnadsvärden som tillkomma intill den 1 juli 1939. Den sammanlagda avsättningen beräknas av verket till 2,589,000 kronor med den fördelning på de särskilda delfonderna som framgår av *bilaga B*.

Mot riksräkenskapsverkets ifrågavarande beräkningar har jag intet annat att erinra än att posten för byggnadsstyrelsens delfond — vilken post av verket beräknats till 877,000 kronor — bör med hänsyn till ytterligare tillkommande byggnadsvärden jämkas uppåt till i runt tal 900,000 kronor. Till avsättning till värdeminskningskonto bör alltså anslås ett sammanlagt belopp av 2,612,000 kronor.

Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.

Utrikesdepartementets delfond. I det föregående har jag tillstyrkt, att de kostnader för hyra av tjänstebostäder åt vissa befattningshavare inom utrikesförvaltningen samt för uppvärmning och belysning av samma bostäder, som komma att åvila staten i anledning av löneregleringen för nämnda befattningshavare, skola avföras å posten för hyresutgifter m. m. å fastighetsfondens stat. Med hänsyn härtill och till eventuella ytterligare hyresutgifter bör denna anslagspost upptagas med i runt tal 200,000 kronor.

Medicinalstyrelsens delfond. Då staten kommer att från och med den 1 juli 1939 övertaga Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka, påkallas någon höjning av förevarande anslagspost, förslagsvis till 28,000 kronor.

Byggnadsstyrelsens delfond. Under posten till hyresutgifter m. m. hava anslagits och utgått följande belopp:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36	443,900	425,179: 30
1936/37	500,400	544,745: 89
1937/38	550,000	858,167: 44
1938/39	760,000	

För nästa budgetår har byggnadsstyrelsen beräknat hyresutgifterna till 955,260 kronor. En specifikation av detta belopp ingår bland handlingarna i ärendet. Styrelsens beräkning har verkställt med utgångspunkt från de hyresavtal, som voro gällande vid tiden för avgivande av statförslaget, och med beaktande av de förändringar i hyresförhållandena, som då kunde emotas. På grund av sedermera träffade avtal bör emellertid, enligt vad från byggnadsstyrelsen inhämtats, detta belopp höjas med 29,250 kronor. Här till komma ytterligare hyresutgifter i händelse av bifall till förslagen om inrättande av en statens kriminaltekniska anstalt (proposition nr 60) och en statlig handelsflottans pensionsanstalt (proposition nr 118) samt om förhyrande av bostäder för elever vid statens sjuksköterskeskola (1939 års statsverksproposition, femte huvudtiteln, sid. 379). Då därjämte med hänsyn till den stigande tendensen av hyresutgifterna viss marginal för nu icke förutsebara ändamål torde böra finnas, föreslår jag, att anslagsposten i fråga för nästa budgetår upptages till 1,050,000 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas ett av byggnadsstyrelsen framställt förslag om uppförande å fastighetsfondens stat av en post å 5,000 kronor för bestridande av vissa i samband med lokalförhyrningar uppkommande kostnader. Styrelsen har härom anfört följande:

Vid inrättandet av statens allmänna fastighetsfond förordnade Eders Kungl. Maj:t, att av byggnadsstyrelsens delfond därav skulle från och med den 1 juli 1935 anses förhyrda lokaler för vissa ämbetsverk och inrättningar. Härigenom överflyttades till styrelsen i stor utsträckning förhyrningsärenden, som tidigare handlagts av andra verk, utan att det till expenser för byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet beräknade beloppet ökades. I samband med dylika förhyrningar uppstå ofta kostnader för annonsering och ritningskopiering, vilka kostnader icke kunna bestridas av reparations- och underhållsanslaget. Ej heller har styrelsen bemyndigande att avföra dylika kostnader å anslagsposten till hyresutgifter m. m., vilket dessutom vore olämpligt, då dessa utgifter måste fördelas å de olika huvudtitlarna för att ersättas ur särskilda anslag å riksstaten. Utgifter av denna art hava därför måst bestridas ur styrelsens expensanslag. Då dessutom behov i dylika fall även kunna uppstå av särskilda utredningar, som icke kunna utföras av styrelsens ordinarie arbetskrafter, får byggnadsstyrelsen föreslå, att i staten införas en utgiftspost, benämnd »diverse utgifter», till ett belopp av förslagsvis 5,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har funnit sig icke kunna tillstyrka detta förslag och till stöd för denna ståndpunkt framhållit, att samtliga kostnader för byggnadsstyrelsens verksamhet vid fastighetsfondens inrättande förutsetts skola bestridas från anslag å riksstaten under sjätte huvudtiteln.

Jag biträder riksräkenskapsverkets ståndpunkt beträffande redovisningen av ifrågavarande administrationskostnader och upptager därför icke det av byggnadsstyrelsen äskade beloppet i statförslaget.

Understundom uppkommer behov av mindre ändrings- eller inredningsarbeten i förhyrda lokaler, såsom upptagande av dörrhål och insättning av dörrar mellan utrymmen som fordra förbindelse med varandra, avstängning av öppningar mellan utrymmen samt inmontering av ledningar m. m. De kostnader som föranledas av dylika arbeten torde byggnadsstyrelsen böra få utan Kungl. Maj:ts för varje fall givna bemyndigande bestrida från förevarande anslagspost inom ramen av visst av Kungl. Maj:t till verkets förfogande ställt belopp.

Beträffande *Karolinska sjukhusets delfond* torde här böra nämnas, att i regleringsbrevet för fastighetsfonden föreskrivits, att från denna anslagspost skall bestridas — förutom utgifter för direkt förhyrda bostäder för personal m. m. — hyresersättning å 40 kronor per månad till var och en av sex Regnellska stipendiater, vilken ersättning åvilar Kungl. Maj:t och kronan enligt avtal den 30 juni 1937 mellan kronan och stiftelsen Serafimerlasarettet.

Då jag icke i övrigt har något att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkningar av hyresutgifterna för fastighetsfonden, komma dessa utgifter alltså att enligt mitt förslag uppgå till sammanlagt *1,359,100 kronor*.

Inkomsterna.

Fastighetsfondens inkomster utgöras av *dels* å riksstaten anvisade särskilda anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond för till statsmyndigheter upplåtna lokaler, *dels* inflytande hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden, *dels* ock diverse inkomster.

Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.

Den fastighetsfonden tillkommande ersättningen för till statsmyndigheter upplåtna lokaler för samtliga delfonder utom byggnadsstyrelsens delfond skall bestämmas så, att full förräntning erhålles å det av respektive delfonder disponerade statskapitalet. Den räntefot, vid vilken full förräntning skall anses vara för handen, har satts till 4 procent. Denna regel har tillämpats första gången vid upprättandet av staten för fastighetsfonden för innevarande budgetår. Vid uppgörandet av bokslutet för fonden torde till grund för fastställandet av överskottet böra läggas kapitalbehållningen vid budgetårets ingång. Jag har för avsikt tillstyrka Kungl. Maj:t att meddela en föreskrift av detta innehåll för upprättandet av bokslutet för fastighetsfonden.

Vid nu angivna förhållande bör ersättningen till ifrågavarande delfonder av fastighetsfonden i statförslaget för budgetåret 1939/40 beräknas på grundval av kapitalbehållningen vid detta budgetårs ingång. Vid beräkningen av denna kapitalbehållning har riksräkenskapsverket, på sätt framgår av bi-

laga C, utgått från att vid ingången av budgetåret 1938/39 för investering i delfonderna disponibla medel komma att i sin helhet lyftas före nämnda budgetårs utgång. Till kapitalbehållningen den 1 juli 1938 har sålunda å ena sidan lagts till och med budgetåret 1938/39 anvisade, vid nämnda tidpunkt icke lyftade investeringsanslag och å andra sidan avdragits för samma tid anvisade, ej lyftade avskrivningsanslag. Riksräkenskapsverket framhåller, att även om de beräknade överskotten härigenom skulle komma att i någon nämnvärd grad överstiga de definitiva, statsregleringen likväl icke påverkas härav, eftersom ersättningsanslagen komma att upptagas i anslutning till de beräknade överskotten. Då det av riksräkenskapsverket sålunda föreslagna beräkningssättet är enkelt i tillämpningen, tillstyrker jag, att det samma lägges till grund för upprättandet av staten för fastighetsfonden i nu ifrågavarande delar. Givetvis bör emellertid i förekommande fall den sålunda beräknade kapitalbehållningen justeras med hänsyn till sådan kapitalökning för ifrågavarande delfonder, som kan beräknas uppkomma annorledes än genom investeringsanslag å kapitalbudgeten, ävensom till eventuellt motsedd kapitalminskning.

Beträffande de av riksräkenskapsverket verkställda beräkningarna av kapitalbehållningen den 1 juli 1939 å ifrågavarande sex delfonder har jag ingen annan ändring att föreslå än att, då årets riksdag bifallit Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 framlagda förslag om anslag å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 till utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs, den för fångvårdsstyrelsens delfond uppskattade kapitalbehållningen bör ökas med 242,500 kronor. I enlighet härmed torde kapitalbehållningen vid ingången av budgetåret 1939/40 böra beräknas till följande belopp i runda tal, nämligen:

för fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	7,952,000
för utrikesdepartementets delfond	»	6,343,000
för medicinalstyrelsens delfond	»	44,237,000
för Uppsala universitets delfond	»	4,606,000
för Lunds universitets delfond	»	3,527,000
för karolinska sjukhusets delfond	»	7,006,000.

Överskotten å dessa delfonder torde även för budgetåret 1939/40 böra beräknas till 4 procent å kapitalbehållningen.

I nästföljande tabell hava nu sammanförts för varje delfond *dels* de till 4 procent å förenämnda kapitalbehållningar beräknade överskotten, *dels* de utgifter vilka jag tillstyrkt skola täckas å fondens stat för nästa budgetår, *dels* ock de av mig i det följande beräknade inkomsterna. Av dessa uppgifter framräknas så det för varje delfond erforderliga ersättningsanslaget.

För byggnadsstyrelsens delfond skall ersättningen till fastighetsfonden beräknas med stöd av de kalkylerade hyresvärdena för de olika i delfonden ingående fastigheterna. I byggnadsstyrelsens skrivelse med förslag till stat för styrelsens delfond av fastighetsfonden har verkställts beräkningar rörande dessa hyresvärden med uppdelning på olika anslag efter hyresvärdet (hy-

D e l f o n d	Överskott kronor	Utgifter kronor	Summa kronor	Andra inkomster än ersätt- ningsan- slag kronor	Ersätt- ningsan- slag kronor
Fängvårdsstyrelsens delfond ¹ ..	318,000	391,000	709,000	182,000	527,000
Utrikesdepartementets » ..	254,000	543,000	797,000	60,000	737,000
Medicinalstyrelsens » ..	1,769,000	2,317,000	4,086,000	947,000	3,139,000
Uppsala universitets » ..	184,000	832,100	1,016,100	273,100	743,000
Lunds universitets » ..	141,000	243,000	384,000	62,000	322,000
Karolinska sjukhusets » ..	280,000	200,000	480,000	157,000	323,000

resutgiften) för lokaler å de till respektive huvudtitlar hörande statsmyndigheterna. I de sålunda verkställda beräkningarna, beträffande vilkas detaljer torde få hänvisas till handlingarna i ärendet, finner jag icke anledning föreslå andra ändringar än de som påkallas av den av mig i det föregående föreslagna höjningen av anslagsposten till hyresutgifter m. m.

Beträffande redovisningen i budgeten av ersättningsanslagen torde, såsom i statsverkspropositionen föreslagits, i förtydligande syfte den ändringen böra vidtagas, att *dels* för en var av huvudtitlarna II—X och XIII uppföres ett anslag för ersättning till byggnadsstyrelsens delfond av fastighetsfonden, *dels* ock under andra, tredje, femte och åttonde huvudtitlarna därjämte uppföras särskilda anslag för ersättning till andra till huvudtitlarnas förvaltningsområden hörande delfonder.

De särskilda anslagsbeloppen framgå av följande sammanställning.

H u v u d t i t e l	Ersättningsanslag		
	till byggnads- styrelsens delfond	till annan delfond	Summa
Andra huvudtiteln	324,000	¹ 527,000	851,000
Tredje »	190,000	² 737,000	927,000
Fjärde »	405,000	—	405,000
Femte »	1,831,000	³ 3,139,000	4,970,000
Sjätte »	281,000	—	281,000
Sjunde »	461,000	—	461,000
Åttonde »	4,010,000	⁴ 1,388,000	5,398,000
Nionde »	933,000	—	933,000
Tionde »	451,000	—	451,000
Trettonde »	80,000	—	80,000
Summa	8,966,000	5,791,000	14,757,000

¹ Fängvårdsstyrelsens delfond. — ² Utrikesdepartementets delfond. — ³ Medicinalstyrelsens delfond. — ⁴ Därav till Uppsala universitets delfond 743,000 kronor, till Lunds universitets delfond 322,000 kronor och till karolinska sjukhusets delfond 323,000 kronor.

I det följande gör jag hemställan om äskande av ersättningsanslag med angivna belopp, vilka utgöra tillhoppa 14,757,000 kronor.

Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och mark- områden.

Då säkerhetsanstalten å Hall beräknas bliva tagen i bruk under budgetåret 1939/40 och staten vidare förvärvar Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka, torde de av riksräkenskapsverket beräknade beloppen i hyror och arrenden för *fångvårdsstyrelsens* respektive *medicinalstyrelsens delfonder* böra ökas med 2,000 kronor, respektive 12,000 kronor motsvarande ungefärliga beloppen i hyror för befattningshavares tjänstebostäder.

För *byggnadsstyrelsens delfond* bör till det av styrelsen och riksräkenskapsverket beräknade hyresbeloppet läggas sammanlagt i runt tal 90,000 kronor i beräknade hyresinkomster för de fastigheter nr 9 i kvarteret Milon och nr 3 i kvarteret Kungl. Trädgården, vilka skola överflyttas till fastighetsfonden från militära tjänstepensionsfonden respektive allmänna familjepensionsfonden.

Vid bifall till det under åttonde huvudtiteln sid. 124 i 1939 års statsverksproposition framställda förslaget om upphävande av bestämmelsen om avdrag å lönen motsvarande värde av bostadsförmån för föreståndaren för kemiska institutionen vid Uppsala universitet bör ifrågakarande inkomstpost för *Uppsala universitets delfond* beräknas till 17,000 kronor.

Då jag i övrigt icke har något att erinra mot de av riksräkenskapsverket föreslagna beloppen under denna rubrik, bliva hyresinkomsterna för fastighetsfonden beräknade till sammanlagt 1,746,000 kronor.

Diverse inkomster.

De likvida medel, som uppkommit genom avsättning till förnyelsefond för fastighetsfonden, hava hittills överlämnats till riksgäldskontoret för förvaltning mot räntegottgörelse. De närmare villkoren härför hava fastställts av Kungl. Maj:t i brev den 12 juni 1936. Jag förutsätter, att Kungl. Maj:t kommer att förordna om dylikt överlämnande även beträffande samtliga de medel, som avsätts till värdeminskningskonto för budgetåret 1938/39. Under budgetåret 1939/40 torde räntegottgörelsen böra beräknas efter en räntefot av 3.1 procent. Därjämte förutsättes, att de medel, som avsätts till värdeminskningskonto för budgetåret 1938/39, komma att insättas i riksgäldskontoret omedelbart efter detta budgetårs utgång. Enligt de av riksräkenskapsverket under dessa förutsättningar gjorda beräkningarna skulle de belopp, som böra såsom ränta å förnyelsefondsmedel tillföras vederbörliga inkomstposter under förevarande rubrik, beräknas till sammanlagt i runt tal 327,000 kronor. Anslag för täckande av detta belopp, som utgör ränte-

utgift för riksgäldskontoret, har i statsverkspropositionen upptagits med 335,000 kronor å förslaget till stat för riksgäldsfonden. Förslag om den ändring i detta äskande, som påkallas av de nu framlagda beräkningarna, torde sedermera få föreläggas riksdagen.

Beträffande beräkningen av de inkomster i övrigt, som böra upptagas under denna rubrik, torde jag få hänvisa till handlingarna i ärendet ävensom till propositionen nr 201 år 1938, sid. 46—49.

I överensstämmelse med vad riksräkenskapsverket föreslagit torde under Diverse inkomster böra beräknas ett sammanlagt belopp av 660,100 kronor med den fördelning på anslagsposter som anges i *bilaga B*.

I detta sammanhang torde jag få anmäla vissa *Uppsala universitets delfond* berörande frågor, nämligen dels om bemyndigande för universitetet att kostnadsfritt upplåta viss av universitetet disponerad egendom, dels om utverkande av ökat bidrag från Uppsala läns landsting för underhåll av akademiska sjukhuset.

(1) Sistlidet års riksdag bemyndigade Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter rörande redovisning å statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter, disponerade av Uppsala universitet, ävensom rörande därmed sammanhängande ämnen. Dessa föreskrifter utfärdades i brev till större akademiska konsistoriet i Uppsala den 17 juni 1938, i samband varmed Kungl. Maj:t meddelade vissa föreskrifter i avseende å redovisning i Uppsala universitets huvudbok av den universitetets fasta egendom, som ej skulle bokföras å fastighetsfonden. I sistnämnda hänseende har föreskrivits följande:

1. I Uppsala universitets huvudbok skall per den 30 juni 1938 under särskild rubrik bland tillgångarna uppföras den av universitetet disponerade fasta egendom (jämte byggnader å annans mark), som icke skall redovisas å universitetets delfond av statens allmänna fastighetsfond.

2. Denna egendom upptages till sitt värde enligt allmän fastighetstaxering.

3. Den egendom, som tillhör donations- eller annan särskild fond, skall å skuldsidan motsvaras av för denna fond upplagd diversemedelstitel. Under särskilda rubriker å tillgångs- och skuldsidan skall vidare såsom diverse medel redovisas värdet av de universitetets åkerlotter, varav avkastningen skall tillfalla Uppsala universitets pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn. För övrig egendom skall å skuldsidan uppföras en ny diversemedelstitel, benämnd »Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning».

Kungl. Maj:t har vidare fastställt stat för Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning slutande på ett överskott av 220,000 kronor och föreskrivit, med giltighet tills vidare, att inkomsten å titeln Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning skall på det sätt tillgodoföras vederbörlig inkomstpost å staten för statens allmänna fastighetsfond, att, i den mån den behållna inkomsten överstiger i nämnda stat beräknat belopp, överskottet skall ingå till universitetets reservfond, samt att, om den behållna inkomsten något år icke uppgår till i samma stat beräknat belopp, bristen skall täckas från reservfonden.

Den ifrågavarande inkomsten har beräknats å fastighetsfondens stat å särskild delpost under rubriken Diverse inkomster.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 maj 1938 har större akademiska konsistoriet i Uppsala anhållit om bemyndigande att till Uppsala studentkår med nyttjanderätt utan hyresavgift under en tid av 25 år från och med den 1 september 1938 upplåta till akademihemmanet Vårdsätra 4¹ i Bondkyrko socken hörande corps de logis med tillhörande park och trädgård under huvudsakligen de villkor, som angivas i ett förslag till avtal med studentkåren, intaget i drätselnämndens vid skrivelsen fogade protokoll för den 6 april 1938.

Kanslern för rikets universitet, som överlämnat konsistoriets berörda skrivelse, har för egen del i ärendet anfört följande:

Den föreslagna upplåtelsen utan vederlag till studentkåren av nyttjanderätt å 25 år till en universitetets fastighet innebär, såsom av konsistoriet framhållits, en betydande ekonomisk uppoffring från universitetets sida. Innebörden därav kan angivas på det sätt, att ett årligt belopp, motsvarande vad en utarrendering av egendomen eljest kunnat inbringa, undandrages universitetets reservfond. Enligt beräkning skulle detta belopp för de närmaste tio åren — för vilken tidsperiod ett anbud om arrendeavtal föreligger från enskild person — utgöra 3,000 kronor per år.

I likhet med universitetets drätselnämnd och det större konsistoriet finner jag emellertid starka skäl föreligga för ett tillmötesgående av studentkårens ifrågavarande anhållan. De svenska universiteten ha hittills, när det gäller åtgärder för fysisk fostran, icke kunnat bereda sina studenter samma möjligheter som föreligga vid talrika utländska universitet. Det är enligt min mening ett betydande universitetsintresse att i vidgad utsträckning tillgodose studenternas behov av idrott och friluftsliv.

Jag tillstyrker sålunda den gjorda framställningen.

I ärendet hava infordrade utlåtanden avgivits av kammarkollegiet och statskontoret.

Kammarkollegiet har yttrat:

Hemmanet Vårdsätra nr 4, bildat genom sammanläggning av Vårdsätra nr 1—3 om 2¹/₄ mantal, är enligt 1875 års jordebok av skattenatur. Hemmanen hava kommit i universitetets ägo genom uppgörelse 1768 med akademiräntmästaren P. Julinskölds konkursbo. Fastigheten torde fördenskuil icke utgöra tillgång för någon särskilt redovisad donations- eller annan särskild fond utan tillhöra de fastigheter, som enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 200 till 1938 års riksdag angående redovisning av vissa Uppsala och Lunds universitets fastigheter å statens allmänna fastighetsfond ansetts böra förslagsvis bokföras under titeln »Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning».

Något hinder mot den föreslagna dispositionen av området torde därför icke möta på grund av några vid hemmanens förvärv knutna villkor.

Då anläggandet av en friluftsgård åt studenterna icke torde falla utom ramen för universitetets uppgifter och viss uppoffring för sådant ändamål från statsmakternas sida torde vara försvarlig anser kollegiet i anslutning till de synpunkter, som utvecklats av kanslern för rikets universitet, sig kunna tillstyrka den föreslagna dispositionen av ifrågavarande område.

De särskilda villkoren för upplåtelsen hava icke givit kollegiet anledning till erinran.

Statskontoret har, med hänsyn till syftet med den föreslagna upplåtelsen till studentkåren av förevarande fastighetsdel, icke velat motsätta sig bifall till framställningen.

Den egendom, som enligt förevarande förslag skulle upplåtas utan vederlag till studentkåren, tillhör Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning. Den ingår sålunda icke i statens bokförda nettoförmögenhet men dess avkastning skall enligt av riksdagen godkända principer tillgodoföras fastighetsfonden. Om inkomstutfallet avviker från beräkningen redovisas differensen tillsvidare över reservfonden.

Den sålunda utformade finansiella regleringen av universitetets egendomsförhållanden synes mig böra föranleda, att frågan om vederlagsfri upplåtelse av hemmanet Vårdsätra 4¹ till studentkåren bringas till riksdagens kännedom. Därest riksdagen icke gör erinran mot berörda upplåtelse, lärar chefen för ecklesiastikdepartementet sedermera komma att underställa Kungl. Maj:t frågan om de närmare villkoren för denna.

(2) Bland diverse inkomster beräknas ett belopp av 15,000 kronor såsom bidrag från Uppsala läns landsting, vilket belopp avser reparations- och underhållskostnader för akademiska sjukhuset. Detta bidrag jämte ytterligare 7,500 kronor av sjukhusets driftmedel motsvarar vad som före innevarande budgetår disponerades för sagda ändamål. Att nämnda belopp beträffande en fastighet med ett byggnadsvärde (oberäknat kvinnokliniken och sanatoriet) av cirka 6.6 miljoner kronor var otillräckligt och icke medgav ens de allra nödvändigaste åtgärderna ligger i öppen dag. I det föregående har jag tillstyrkt, att för reparations- och underhållskostnader m. m. för akademiska sjukhuset med kvinnokliniken och sanatoriet för nästa budgetår beräknas ett belopp av 144,000 kronor. Det synes mig vara skäligt, att landstinget för framtiden bidrager med större andel än nu av de kostnader som påkallas för att fastigheterna ifråga skola kunna underhållas på ett försvarligt sätt. Jag har därför för avsikt att anmoda vederbörande universitetsmyndighet att hos landstinget söka utverka en höjning av dess bidrag till ifrågavarande underhållskostnader.

Överskott.

I det föregående hava överskotten för fastighetsfondens delfonder — utom byggnadsstyrelsens delfond — beräknats till belopp motsvarande 4 procent å delfondernas uppskattade kapitalbehållningar. Beträffande byggnadsstyrelsens delfond åter framkommer ett överskott å 5,901,000 kronor, utgörande skillnaden mellan de för delfonden beräknade inkomsterna å 9,691,000 kronor och utgifterna å 3,790,000 kronor. Överskottet å byggnadsstyrelsens delfond utgör 5.2 procent av denna delfonds kapitalbehållning, som kan uppskattas till omkring 113 miljoner kronor.

Såsom förordats i statsverkspropositionen torde överskotten för fastig-

hetsfondens delfonder böra å riksstatens inkomstsida redovisas på särskilda titlar liksom motsvarande uppdelning i förekommande fall skall genomföras beträffande ersättningsanslagen. De ifrågavarande inkomstitlarna böra upptagas med följande belopp, nämligen:

Fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	318,000
Utrikesdepartementets delfond	»	254,000
Medicinalstyrelsens delfond	»	1,769,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	5,901,000
Uppsala universitets delfond	»	184,000
Lunds universitets delfond	»	141,000
Karolinska sjukhusets delfond	»	280,000.

Dessa beräkningar innebära ändring uti vad i statsverkspropositionen preliminärt föreslagits allenast i vad avser fångvårdsstyrelsens och byggnadsstyrelsens delfonder. Det sammanlagda överskottet för fastighetsfonden beräknas till 8,847,000 kronor.

I enlighet med vad jag nu tillstyrkt har upprättats förslag till stat för fastighetsfonden för budgetåret 1939/40 (*bilaga D*).

Hemställan.

Under åberopande av vad här anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i proposition

dels föreslå riksdagen att godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 (*bilaga D*);

dels — med ändring av den i statsverkspropositionen gjorda inkomstberäkningen, i vad angår överskotten av fångvårdsstyrelsens och byggnadsstyrelsens delfonder av statens allmänna fastighetsfond — föreslå riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1939/40 upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Statens allmänna fastighetsfond:

1. Fångvårdsstyrelsens delfond kronor 318,000
4. Byggnadsstyrelsens delfond » 5,901,000;

dels under nedan angivna huvudtitlar för budgetåret 1939/40 anvisa följande anslag, nämligen:

Andra huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsanslag	kronor	527,000
Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsanslag	»	324,000

Tredje huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsanslag</i>	kronor	737,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	190,000

Fjärde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	405,000

Femte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	3,139,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	1,831,000

Sjätte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	281,000

Sjunde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	461,000

Åttonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	4,010,000
Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	743,000
Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	322,000
Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	323,000

Kungl. Maj:ts proposition nr 153.

Nionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, *förslags-*
anslag kronor 933,000

Tionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, *förslags-*
anslag » 451,000

Trettonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, *förslags-*
anslag » 80,000;

dels ock föreslå riksdagen medgiva, att av de i staten för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 upptagna anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. för Uppsala universitets delfond må utgå i statsrådsprotokollet angivna belopp för täckande av vissa före den 1 juli 1938 bestridda kostnader för reparationer m. m.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

G. MacDowall-Pihlström.

*Bilaga A.***Riksräkenskapsverkets utlåtande den 9 december 1938 angående stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40.**

Till KONUNGEN.

Genom remiss den 11 november 1938 har riksräkenskapsverket anbefallts avgiva utlåtande över vederbörande förvaltningsmyndigheters förslag till inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfonds delfonder för budgetåret 1939/40. I anledning härav får riksräkenskapsverket med remissaktens återställande i underdånighet anföra följande.

Byggnadsvärdet för den 1 juli 1939 färdiga byggnader — vilket är av betydelse för beräkningen av vissa poster å fastighetsfondens stat för nästkommande budgetår — har riksräkenskapsverket, med utgångspunkt från bokförda värdet å färdiga byggnader vid ingången av budgetåret 1938/39 samt med ledning av förvaltningsmyndigheternas uppgifter rörande pågående byggnadsarbeten och tidpunkten för deras färdigställande, funnit böra beräknas i enlighet med nedanstående sammanställning.

	Byggnadsvärde ¹ / ₇ 1938	Under budgetåret 1938/39 till- kommande bygg- nadsvärde	Byggnadsvärde ¹ / ₇ 1939
	kronor	kronor	kronor
Fångvårdsstyrelsens delfond..	9,518,600: —	807,000: —	10,325,600: —
Utrikesdepartementets delfond	6,029,123: 83	745,876: 17	6,775,000: —
Medicinalstyrelsens delfond...	83,311,545: 08	3,194,970: 20	86,506,515: 28
Byggnadsstyrelsens delfond...	¹ 95,146,400: 64	¹ 6,906,651: 55	² 103,033,052: 19
Uppsala universitets delfond:			
Akademiska sjukhuset	8,451,250: —	—	8,451,250: —
Övriga fastigheter	14,307,225: —	1,097,000: —	15,404,225: —
Lunds universitets delfond...	7,049,000: —	1,804,700: —	8,853,700: —
Karolinska sjukhusets delfond	—	—	—

Riksräkenskapsverket får i detta sammanhang erinra om att riksräkenskapsverket med utlåtande den 31 oktober 1938 — angående reglering av statens förmögenhetsställning per den 30 juni 1938 samt redovisningen av vissa anslagsreservationer vid budgetårsskiftet 1938 — överlämnat en över fastighetsfondens fastighets- och värdeminskningsskonton upprättad sammanställning, innefattande jämväl beräkning av årsavskrivning för budgetåret 1938/39. De ovan för de olika delfonderna upptagna byggnadsvärdena för den 1 juli 1938 färdiga byggnader hava, bortsett från den beträffande sjöhistoriska museet gjorda avvikelser, i samtliga fall erhållits genom minskning av totala byggnadsvärdet per den 30 juni 1938 med det vid samma tidpunkt bokförda värdet för de byggnader, vilka i den nyssnämnda sam-

¹ Med bortseende från sjöhistoriska museets byggnad, för vilken någon avsättning till värdeminskningsskonto icke skall äga rum.

² Inklusivt värdet å sjöhistoriska museets byggnad, vilket den 1 juli 1939 beräknas uppgå till 980,000 kronor.

manställningen angivas vara under uppförande och därför förutsätts icke skola bli föremål för årsavskrivning under budgetåret 1938/39. Att märka är emellertid, att den 30 juni 1938 icke slutförda byggnadsarbeten, som ej avse nybyggnader eller — vad angår fångvårdsstyrelsens och medicinalstyrelsens delfonder — uppförande av nya anstalter, vid upprättandet av angivna sammanställning av praktiska skäl kommit att i avskrivningshänseende likställas med fullbordade byggnadsföretag. Enahanda förfarande har, på sätt närmare framgår av det följande, i förekommande fall tillämpats även vid beräkningen av årsavskrivningen för budgetåret 1939/40, vilket innebär, att den löpande avskrivningen i fråga om en del byggnadsarbeten förutsatts skola komma att påbörjas före arbetenas slutförande.

Av den för fångvårdsstyrelsens delfond beräknade ökningen under budgetåret 1938/39 av värdet å färdiga byggnader belöpa (462,000 + 300,000 =) 762,000 kronor å ungdomsanstalten å Skenäs och 45,000 kronor å fångkolonien å Singeshult. Det ytterligare byggnadsvärde å 30,400 kronor, som enligt fångvårdsstyrelsens beräkningar skulle tillkomma för centralfängelset i Växjö, ingår i det ovan angivna byggnadsvärdet för den 1 juli 1938 färdiga byggnader. Kostnaderna för de av styrelsen omförmålda byggnadsarbetena vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda böra, då dessa blivit eller skola bli föremål för direkt avskrivning, icke medtagas vid förevarande beräkning.

Beräkningen av det för utrikesdepartementets delfond tillkommande byggnadsvärdet för färdiga byggnader har skett i anslutning till den inom byggnadsstyrelsen verkställda utredningen i ämnet. I fråga om beskickningshuset i Warszawa har riksräkenskapsverket dock förutsatt, att samtliga för ändamålet disponibla anslagsmedel skola komma att tagas i anspråk för denna byggnads färdigställande. Å andra sidan har riksräkenskapsverket icke räknat med kostnaderna för de av 1938 års riksdag beslutade byggnadsarbetena å beskickningsfastigheten i Oslo, eftersom dessa kostnader avses skola i sin helhet direkt avskrivas. Dessutom är att märka, att de av utrikesdepartementet per den 30 juni 1938 bokförda markvärdena för beskickningsfastigheten i Warszawa och konsulatfastigheten i Reykjavik i samband med upprättandet av riksbokslutet justerats nedåt till 145,000 kronor respektive 25,000 kronor, därvid de av departementet bokförda byggnadsvärdena för dessa fastigheter i motsvarande mån höjts.

Enligt en inom medicinalstyrelsen upprättad, till finansdepartementet överlämnad promemoria, dagtecknad den 22 november 1938, beräknas det till medicinalstyrelsens delfond hänförliga totala byggnadsvärdet under budgetåret 1938/39 komma att ökas från 83,371,724 kronor 61 öre till 87,573,515 kronor 28 öre eller med 4,201,790 kronor 67 öre, varav 1,006,820 kronor 47 öre belöpa å tvenne under uppförande varande anstalter, nämligen den av 1935 års riksdag beslutade psykiatriska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala och det nya sinnessjukhuset i Sundsvall. Skillnaden mellan sistnämnda två belopp, 3,194,970 kronor 20 öre, har av riksräkenskapsverket ovan uppförts såsom ökning av byggnadsvärdet för färdiga byggnader. Enligt byggnadsstyrelsens kalkyler skulle ökningen uppgå till icke mindre än 9,230,723 kronor 40 öre. Vid beräkningen av byggnadsvärdena för S:t Sigfrids, Vipeholms, S:t Lars, S:t Olofs, Restads och Sätters sjukhus har emellertid den beräknade ökningen av dessa sjukhus byggnadsvärden under budgetåren 1935/36, 1936/37 och 1937/38 kommit att läggas till de för sjukhusen per den 1 juli 1938 bokförda byggnadsvärdena i stället för till sjukhusens byggnadsvärden den 1 juli 1935. Enahanda förfarande har delvis kommit att tillämpas även i fråga om Mariebergs sjukhus. Efter korrigering av byggnadsstyrelsens beräkning i nu angivna hänseenden redu-

ceras den av byggnadsstyrelsen för medicinalstyrelsens delfond beräknade ökningen under budgetåret 1938/39 av värdet å färdiga byggnader till 2,872,023 kronor 40 öre, vilket belopp emellertid på grund av felräkning i fråga om Frösö sjukhus bör höjas med 300,000 kronor till 3,172,023 kronor 40 öre. Sistnämnda belopp ansluter sig nära till det av riksräkenskapsverket ovan beräknade beloppet.

I fråga om byggnadsstyrelsens delfond har slutförandet av de byggnadsarbeten, som avses med de i efterföljande sammanställning angivna riksstatsanslagen, på sätt närmare framgår av sammanställningen av riksräkenskapsverket beräknats medföra en ökning av byggnadsvärdet för färdiga byggnader med 2,623,351 kronor 55 öre, därvid riksräkenskapsverket utgått från att anvisade anslagsmedel skola komma att i sin helhet tagas i anspråk för arbetenas slutförande.

	Enligt byggnadsstyrelsens beräkning tillkommande byggnadsvärde	Enligt riksräkenskapsverkets beräkning tillkommande byggnadsvärde	Ökning (+) resp. minskning (—)
	kronor	kronor	kronor
Anslag å 1935/36 års riksstat:			
II: 11 Ökade lokaler för länsstyrelsen i Hallands län	10,325: 66	6,325: 66	— 4,000: —
Anslag å 1936/37 års riksstat:			
II: 5 Nybyggnad för Kungl. Maj:ts kansli	56,679: 77	83,613: 63	+ 26,933: 86
II: 15 Tillbyggnad till lantmäterikontorshuset i Umeå	16,333: 52	16,333: 52	—
II: 24 Uppförande av en bostadsbyggnad vid folkskoleseminariet i Lund m. m.	16,222: 32	16,222: 32	—
Anslag å 1937/38 års riksstat:			
II: 6 Vissa kompletteringsarbeten vid statens bakteriologiska laboratorium	18,671: 92	5,671: 92	— 13,000: —
II: 9 Beredande av utvidgade lokaler åt generaltullstyrelsen m. m.	1,900,000: —	1,928,000: —	+ 28,000: —
II: 17 Tillbyggnad till landsstatshuset i Falun	19,001: 24	39,001: 24	+ 20,000: —
II: 18 Till- och ombyggnad av landsstatshuset i Härnösand...	15,964: 84	15,384: 54	— 580: 30
II: 34 Tillbyggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Lycksele	62,563: 16	60,720: —	— 1,843: 16
II: 40 Tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad....	34,078: 72	34,078: 72	—
Anslag å 1938/39 års riksstat:			
III: 40 Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier:			
Folkskoleseminariet i Göteborg.	251,000: —	251,000: —	—
Småskoleseminariet i Skara ...	126,000: —	126,000: —	—
Folkskoleseminariet i Umeå ...	41,000: —	41,000: —	—
Summa	2,567,841: 15	2,623,351: 55	+ 55,510: 40

Efter tillägg till angivna belopp, 2,623,351 kronor 55 öre, av följande byggnadsvärden, nämligen för statens växtskyddsanstalt 706,300 kronor, för statens växtskyddsanstalts bostadsfastigheter 50,000 kronor och för fastigheter, avsedda för dövstumundervisningen, 3,527,000 kronor, erhålles den i det föregående för byggnadsstyrelsens delfond angivna ökningen av byggnadsvärdet för färdiga byggnader, 6,906,651 kronor 55 öre. I anslutning härtill har byggnadsvärdet för den 1 juli 1939 färdiga byggnader för byggnadsstyrelsens delfond upptagits till 103,033,052 kronor 19 öre, vilket belopp understiger det av byggnadsstyrelsen beräknade med 1,239,364 kronor 17 öre.

Differensen mellan byggnadsstyrelsens och riksräkenskapsverkets beräkning förklaras framför allt därav, att byggnadskostnader, vilka blivit eller skola bli föremål för direkt avskrivning, av byggnadsstyrelsen inräknats i byggnadsvärdet för färdiga byggnader till ett sammanlagt belopp av 1,075,676 kronor 99 öre. Fördelningen av detta belopp på olika riksstatsanslag framgår av efterföljande sammanställning.

Anslag å 1935/36 års riksstat:

II: 7. Utvidgning av värmeledningen i pensionsstyrelsens lokaler	kronor	1,660: 84

Anslag å 1936/37 års riksstat:

II: 7. Ny värmeledning i fastigheten nr 6 i kvarteret Rosenbad i Stockholm	»	17,871: 05
II: 8. Inredning av portvaktsbostad m. m. i huset nr 7 Birgerjarlsgatan i Stockholm	»	56: 87
II: 10. Anordnande av lokaler för länsarkitekten i Nyköping m. m.	»	15,638: 45
II: 16. Anordnande av värmeledning i vissa vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseet	»	1,315: 47
II: 25. Byggnadsarbeten vid skogshögskolan	»	2,034: 31

Anslag å 1937/38 års riksstat:

II: 10. Om- och tillbyggnad av fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	»	100,000: —
II: 11. Ökade lokaler för statskontoret i Rosenhaneska huset i Stockholm	»	42,500: —
II: 12. Ändringsarbeten i fastigheten nr 6 i kvarteret Rosenbad i Stockholm	»	85,000: —
II: 13. Ändrings- och moderniseringsarbeten i fastigheterna nr 2 och 4 Storkyrkobrinken i Stockholm	»	140,000: —
II: 14. Ändringsarbeten i gamla riksdagshuset i Stockholm	»	54,000: —
II: 15. Förbättrade lokaler för länsstyrelsen i Hallands län	»	13,700: —
II: 16. Anordnande av lokaler för biträdande länsarkitekten i Mariestad m. m.	»	8,000: —
II: 19. Byggnadsarbeten vid länsresidenset i Umeå	»	9,200: —
II: 20. Ändringsarbeten i fastigheterna nr 5 och 7 Engelbrektsgatan i Stockholm	»	40,000: —
II: 29. Inredande av vissa lokaler inom fackavdelningen för elektroteknik m. m. vid tekniska högskolan	»	14,500: —

II: 32.	Värmeledningsanläggning vid folkskoleseminariet i Luleå	kronor	135,000: —
II: 33.	Ändringsarbeten m. m. vid folkskoleseminarierna i Göteborg, Lund och Umeå:		
	Folkskoleseminariet i Göteborg	»	9,000: —
	Folkskoleseminariet i Lund	»	27,000: —
	Folkskoleseminariet i Umeå	»	12,500: —
II: 35.	Ändringsarbeten m. m. vid småskoleseminariet i Härnösand	»	19,000: —
II: 36.	Ombyggnad av en bostadslägenhet vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan m. m.	»	18,000: —
II: 37.	Ändrings- och inredningsarbeten vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte	»	41,700: —
II: 38.	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan ..	»	8,000: —
II: 39.	Färdigställande av andra våningen i statens provningsanstalts huvudbyggnad ..	»	30,000: —
II: 42.	Ändrings- och inredningsarbeten i patent- och registreringsverkets byggnad	»	230,000: —

Summa kronor 1,075,676: 99.

Byggnadsstyrelsen har vidare ökat värdet för tekniska högskolans byggnader med ett den 30 juni 1938 i styrelsens räkenskaper å kontot utgiftsresster balanserat belopp å 14,400 kronor, som redan tidigare inräknats i byggnadsvärdet.

I anledning av vissa i samband med upprättandet av riksbokslutet för budgetåret 1937/38 verkställda justeringar med avseende å de bokförda byggnadsvärdena för småskoleseminariet i Strängnäs samt lantmäterikontoren i Karlstad och Västerås bör det av byggnadsstyrelsen beräknade byggnadsvärdet för färdiga byggnader minskas med (1,482: 71 + 18,000: — + 13,600: — =) 33,082 kronor 71 öre, varjämte med hänsyn till den avjämning, som i byggnadsstyrelsens beräkningar ägt rum beträffande byggnadsvärdena för länsresidensen i Kalmar och Kristianstad, minskning bör ske med (1,385: 66 — 770: 79 =) 614 kronor 87 öre.

Riksräkenskapsverket har slutligen funnit, att det för den inköpta fastigheten för länsresidensen i Göteborg beräknade byggnadsvärdet å 165,600 kronor bör utgå, eftersom fråga är om ett rivningshus, samt att de byggnadsvärden, som tillkomma genom ianspråktagande av anslaget för till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg å 3,000 kronor och anslaget till ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans kemibyggnad å 2,500 kronor böra såsom avseende ritningar o. d. för tillämnade byggnadsföretag hänföras till byggnadsvärdet för byggnader under uppförande.

För Uppsala universitets delfond har ökningen under budgetåret 1938/39 av byggnadsvärdet för färdiga byggnader av riksräkenskapsverket beräknats till 1,097,000 kronor. Av detta belopp hänföra sig 832,000 kronor till nybyggnaden för botaniska institutionen, medan återstående 265,000 kronor avse värmelednings- och ventilationsanläggningar m. m. i universitetshuset. Av universitetsmyndigheterna härutöver medräknade byggnadskostnader avse ritningar o. d. för tillämnade byggnadsarbeten och böra därför icke medtagas vid beräkningen av byggnadsvärdet för den 1 juli 1939 färdiga byggnader.

Den för Lunds universitets delfond beräknade ökningen av

värdet å färdiga byggnader fördelar sig med 1,650,000 kronor på den nya byggnaden för kemiska institutionen och med 154,700 kronor på den för de statistiska och matematiska institutionerna inköpta fastigheten.

För karolinska sjukhusets delfond har, i överensstämmelse med vad som tillämpats vid upprättandet av den ovan omförmälda, till riksräkenskapsverkets utlåtande den 31 oktober 1938 fogade sammanställningen rörande fastighetsfondens fastighets- och värdeminskningskonton, icke räknats med något byggnadsvärde för färdiga byggnader per den 1 juli 1938. Då sjukhusbygget kommer att fullbordas först under budgetåret 1939/40, beräknas därför något byggnadsvärde för färdiga byggnader icke heller komma att föreligga den 1 juli 1939. I enlighet härmed skulle den löpande avskrivningen beträffande radiumkliniken, vilken togs i bruk den 1 oktober 1937, uppskjutas två år. Riksräkenskapsverket förordar att så sker, i syfte att erhålla en och samma avskrivningsperiod för alla i den första byggnads-etappen ingående byggnader.

I fråga om beräkningen av fastighetsfondens inkomster och utgifter torde riksräkenskapsverket för byggnadsstyrelsens delfonds vidkommande få hänvisa till vad ämbetsverket anført i ämnet i sin denna dag avgivna inkomstberäkning för budgetåret 1939/40¹. Beträffande övriga delfonder får riksräkenskapsverket, vad först angår beräkningen av *inkomsterna*, anföra följande.

Ersättningen för till statsmyndigheter upplåtna lokaler bör — med utgångspunkt från vad riksräkenskapsverket i nämnda inkomstberäkning anført rörande överskotten å ifrågavarande delfonder samt med beaktande i fråga om övriga poster å fastighetsfondens stat av de jämkningar i förvaltningsmyndigheternas kalkyler, som föreslås i det följande — beräknas sålunda.

	Beräknat överskott	Tillkommer för beräkna- de utgifter	Avgår för beräknade inkomster	Ersättnings- anslag
	kronor	kronor	kronor	kronor
Fångvårdsstyrelsens delfond	308,000	391,000	180,000	519,000
Utrikesdepartementets delfond	254,000	338,000	60,000	532,000
Medicinalstyrelsens delfond	1,769,000	2,304,000	935,000	3,138,000
Uppsala universitets delfond	184,000	850,100	274,100	760,000
Lunds universitets delfond	141,000	264,000	62,000	343,000
Karolinska sjukhusets delfond	280,000	200,000	157,000	323,000

Under inkomstposten hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden har för nu löpande budgetår för fångvårdsstyrelsens delfond beräknats ett belopp av 160,000 kronor. Detta belopp föreslås nu av fångvårdsstyrelsen skola höjas med 10,000 kronor i anledning av den omräkning av hyrorna för bostadslägenheterna vid centralfängelset i Malmö, som befunnits påkallad med hänsyn till att dessa lägenheter komma att förses med värmeledning, vattenklosetter och badmöjligheter. Riksräkenskapsverket får i anledning härav erinra om att dessa moderniseringsarbeten liksom motsvarande arbeten vid centralfängelset å Härlanda beaktades vid upprättandet av fastighetsfondens stat för innevarande budgetår, därvid den av arbetena påkallade hyresregleringen

¹ Se bilaga C vid statsrådsprotokollet.

för båda fängelserna tillsammantagna beräknades komma att medföra en inkomstökning om 10,000 kronor. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat från fängvårdsstyrelsen beräknas emellertid angivna inkomstökning numera till 15,000 kronor. Ifrågavarande inkomstpost torde därför för nästa budgetår böra upptagas till ett belopp av 165,000 kronor.

Det i statförslaget för Uppsala universitets delfond under motsvarande inkomstpost beräknade beloppet, 18,400 (i statuppställningen uppfört med 18,800) kronor, bör avjämnas till 18,000 kronor.

Beräkningen av hyresinkomsterna för övriga delfonder har ej givit riksräkenskapsverket anledning till erinran. Dock torde, vad angår karolinska sjukhusets delfond, böra framhållas, att den föreslagna kraftiga höjningen av denna delfonds hyresinkomster enligt vad riksräkenskapsverket inhämtat hänför sig till de personalbostäder, som beräknas tillkomma under nästa budgetår genom karolinska sjukhusets färdigställande.

I fråga om posten *diverse inkomster* torde, såsom riksräkenskapsverket framhållit i sin inkomstberäkning vid behandlingen av statförslaget för byggnadsstyrelsens delfond, böra förutsättas, att någon ändring av nu gällande regler för placeringen av fastighetsfondens förnyelsefondsmedel icke kommer att vidtagas före utgången av budgetåret 1939/40. Vidare torde böra räknas med en ränteavkastning å dessa medel av 3.1 procent samt antagas, att de medel, som avsätts till värdeminskningskonto för budgetåret 1938/39, komma att insättas i riksgäldskontoret omedelbart efter detta budgetårs utgång. Sistnämnda medel böra upptagas till de belopp, som angivas i den i det föregående omnämnda sammanställningen över fastighetsfondens fastighets- och värdeminskningskonton. Riksräkenskapsverket — som ej funnit anledning till erinran mot vederbörande förvaltningsmyndigheters beräkning av övriga till posten *diverse inkomster* hänförliga intäkter — har, i överensstämmelse med det anförda, för nu ifrågavarande delfonder beräknat denna inkomstpost på sätt, som framgår av följande sammanställning.

	Förnyelsefondsmedel 1/7 1938	Avsättning till förnyelsefond per 30/6 1939	Ränta å förnyelsefondsmedel	Övriga diverse inkomster	Summa diverse inkomster (efter avjämning)
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor
Fängvårdsstyrelsens delfond	415,960	47,188	14,357	1,000	15,000
Utrikesdepartementets delfond	264,915	70,364	10,393	2,800	13,000
Medicinalstyrelsens delfond	3,441,573	989,056	137,349	—	137,000
Uppsala universitets delfond	—	424,723	13,166	242,500	256,100
Lunds universitets delfond	—	85,075	2,637	50,800	53,000
Karolinska sjukhusets delfond	—	—	—	800	1,000

Riksräkenskapsverket övergår härefter till beräkningen av *utgifterna* för nu ifrågavarande delfonder.

Till reparations- och underhållskostnader m. m. begäres för fängvårdsstyrelsens delfond ett från 300,000 kronor till 325,000 kronor

förhöjt belopp. Det sålunda äskade beloppet — vilket överstiger det vid fastighetsfondens inrättande för enahanda ändamål anvisade beloppet, 285,000 kronor, med cirka 15 procent — torde, på sätt byggnadsstyrelsen framhållit, få anses skäligt med hänsyn till de prisstegringar, som inträffat efter nämnda tidpunkt, i all synnerhet som fångvårdsstyrelsens delfonds byggnadsbestånd samtidigt undergått en icke oväsentlig utökning.

De beträffande reparations- och underhållskostnaderna för utrikesdepartementets och medicinalstyrelsens delfonder framlagda förslagen, vilka avse oförändrad medelsanvisning, hava icke heller givit riksräkenskapsverket anledning till erinran.

De belopp åter, som upptagas för motsvarande ändamål i statförslagen för Uppsala och Lunds universitets delfonder, torde — i anslutning till vad riksräkenskapsverket i det föregående anført rörande beräkningen av byggnadsvärdet för den 1 juli 1939 färdiga byggnader — böra höjas med respektive 12,179 och 1,000 kronor till 412,000 kronor respektive 151,000 kronor. Av det för Uppsala universitets delfond sålunda beräknade beloppet avses för akademiska sjukhuset 144,000 kronor, vilket belopp överstiger motsvarande belopp å gällande stat med 8,000 kronor. Denna höjning sammanhänger med att akademiska sjukhusets byggnader i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut upptagits å fastighetsfonden till högre värde än som förutsattes vid medelsanvisningen för innevarande budgetår.

Enligt det för karolinska sjukhusets delfond uppgjorda statförslaget skulle det för innevarande budgetår till reparations- och underhållskostnader m. m. för serafimerlasarettet anvisade beloppet, 50,000 kronor, höjas till 83,000 kronor för beredande av medel till vissa reparationsarbeten av engångskaraktär. Vidare skulle motsvarande post för karolinska sjukhuset, vars ännu icke fullbordade delar beräknas komma att successivt tagas i bruk under nästa budgetår med början den 1 oktober, höjas med 39,000 kronor till 50,000 kronor. Någon närmare utredning rörande behovet av de begärda anslagsökningarna har icke förebragts. Riksräkenskapsverket har emellertid ansett sig sakna anledning ifrågasätta skäligheten av de äskade beloppen.

Posten för avsättning till värdeminskningsskonto torde — med utgångspunkt från den beräkning av årsavskrivningarna för budgetåret 1938/39, som innefattas i den förut omnämnda, till riksräkenskapsverkets utlåtande den 31 oktober 1938 fogade sammanställningen över fastighetsfondens fastighets- och värdeminskningsskonton, samt i anslutning till den av riksräkenskapsverket i det föregående gjorda uppskattningen av ökningen under budgetåret 1938/39 av byggnadsvärdet för färdiga byggnader — böra för nedan angivna delfonder beräknas sålunda.

	Årsavskrivning för budgetåret 1938/39 kronor	Årlig avskrivning för nyttkommande byggnader kronor	Årsavskrivning för budgetåret 1939/40 kronor
Fångvårdsstyrelsens delfond	47,188	10,087	57,000
Utrikesdepartementets delfond	70,364	9,323	80,000
Medicinalstyrelsens delfond	989,056	39,937	1,029,000
Uppsala universitets delfond	424,723	13,712	438,000
Lunds universitets delfond	85,075	22,558	108,000

För karolinska sjukhusets delfond skulle, i enlighet med vad riksräkenskapsverket tidigare förordat, icke beräknas någon avsättning till värdeminskningsskonto för nästkommande budgetår.

Enligt de av riksräkenskapsverket vid beräkningen av avsättningen till värdeminskningsskonto tillämpade grunderna skulle, såsom riksräkenskapsverket i det föregående framhållit, den löpande avskrivningen beträffande en del byggnadsarbeten komma att påbörjas före arbetenas slutförande.

Riksräkenskapsverket får till belysande av innebörden av ämbetsverkets beräkning av de årliga avskrivningarna vidare erinra om att byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket i sitt utlåtande den 16 februari 1938 med förslag till nya avskrivningsregler för fastighetsfonden beträffande byggnadsarbeten, som avse ombyggnad av redan förefintlig byggnad, förordat nedskrivning av den ombyggda fastighetens ursprungliga värde med ett mot den verkställda förnyelsen svarande belopp, därvid nedskrivningen förutsatts skola täckas genom motsvarande nedskrivning av värdeminskningsskontot. Ett dylikt förfarande torde emellertid böra grunda sig på beslut av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall (exempelvis i samband med anvisningen av medel till byggnadskostnadernas bestridande). Då något sådant beslut ännu icke meddelats, har i fråga om ombyggnadsarbeten, som icke blivit eller skola bli föremål för direkt avskrivning, det ursprungliga byggnadsvärdet genomgående höjts med kostnaderna för ombyggnadsarbetena, varefter den årliga avskrivningen beräknats å det sålunda framkomna byggnadsvärdet. Härigenom erhålles en något snabbare avskrivning.

I samma riktning verkar, att till fångvårdsstyrelsens och medicinalstyrelsens delfonder hänförliga nybyggnadsarbeten, som icke avse uppförande av nya anstalter, av praktiska skäl i avskrivningshänseende behandlats på samma sätt som ombyggnadsarbeten. Häremot torde, i betraktande av 1938 års riksdags uttalande rörande storleken av de årliga avskrivningarna, icke kunna framställas någon allvarligare erinran.

Förvaltningsmyndigheternas beräkning av posten för hyres- och arrendeutgifter m. m. har icke givit riksräkenskapsverket anledning till annan erinran än att ämbetsverket funnit de för fångvårdsstyrelsens och medicinalstyrelsens delfonder beräknade beloppen böra i avjämningsssyfte höjas med vardera 500 kronor.

Fastighetsfondens inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1939/40 skulle i enlighet med vad riksräkenskapsverket sålunda anfört erhålla det utseende, som framgår av närslutna bilaga.¹ I denna sammanställning har för jämförelse även medtagits de i gällande stat upptagna beloppen samt de belopp, som av förvaltningsmyndigheterna beräknats för nästa budgetår.

I handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, byråchefen Runemark deltagit.

Stockholm den 9 december 1938.

Underdånigst

ERIK STRIDSBERG.

ANDERS FAXELIUS.

¹ Denna bilaga motsvaras av bilaga B till statsrådsprotokollet.

*Bilaga B.***Riksräkenskapsverkets förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 m. m.**

	1938/39	1939/40	
		Förvaltnings- myndigheter- nas beräkning	Riksräken- skapsverkets beräkning
Inkomster.			
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upp- låtna lokaler:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	465,900	489,200	519,000
2. Utrikesdepartementets »	573,000	531,000	532,000
3. Medicinalstyrelsens »	2,955,800	3,005,400	3,138,000
4. Byggnadsstyrelsens »	8,575,900	8,870,825	8,871,000
5. Uppsala universitets »	690,900	731,328	760,000
6. Lunds universitets »	346,100	328,100	343,000
7. Karolinska sjukhusets »	294,200	593,200	323,000
Säger	13,901,800	14,549,053	14,486,000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	160,000	170,000	165,000
2. Utrikesdepartementets »	47,000	47,000	47,000
3. Medicinalstyrelsens »	798,000	798,000	798,000
4. Byggnadsstyrelsens »	438,000	450,000	450,000
5. Uppsala universitets »	15,700	18,800	18,000
6. Lunds universitets »	6,000	9,000	9,000
7. Karolinska sjukhusets »	61,300	156,000	156,000
Säger	1,526,000	1,648,800	1,643,000
<i>C. Diverse inkomster:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	15,600	17,200	15,000
2. Utrikesdepartementets »	12,000	12,000	13,000
3. Medicinalstyrelsens »	120,700	120,700	137,000
4. Byggnadsstyrelsens »	182,100	175,350	185,000
5. Uppsala universitets » :			
a. Bidrag från universitetets egendoms- o. skogsförvaltning	220,000	220,000	220,000
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	15,000	15,000	15,000
c. Övriga diverse inkomster ..	7,500	7,500	21,100
Säger för Uppsala universitets delfond	242,500	242,500	256,100

	1938/39	1939/40	
		Förvaltnings- myndigheter- nas beräkning	Riksräken- skapsverkets beräkning
6. Lunds universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800	50,800	50,800
b. Övriga diverse inkomster..	100	100	2,200
Säger för Lunds universitets delfond	50,900	50,900	53,000
7. Karolinska sjukhusets delfond..	500	800	1,000
Säger	624,300	619,450	660,100
Summa	16,052,100	16,817,303	16,789,100
Utgifter.			
<i>A. Reparations- och underhållskostnader</i>			
<i>m. m.:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000	325,000	325,000
2. Utrikesdepartementets »	200,000	200,000	200,000
3. Medicinalstyrelsens »	1,250,000	1,250,000	1,250,000
4. Byggnadsstyrelsens »	2,084,000	1,805,000	1,784,000
5. Uppsala universitets » :			
a. Akademiska sjukhuset	136,000	136,000	144,000
b. Övriga fastigheter	250,000	263,821	268,000
Säger för Uppsala universitets delfond	386,000	399,821	412,000
6. Lunds universitets delfond	169,000	150,000	151,000
7. Karolinska sjukhusets delfond:			
a. Karolinska sjukhuset	11,000	50,000	50,000
b. Serafimerlasarettet	50,000	83,000	83,000
Säger för karolinska sjukhusets delfond	61,000	133,000	133,000
Säger	4,450,000	4,262,821	4,255,000
<i>B. Avsättning till värdeminskningsskonto:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, för- slagsvis	53,000	59,700	57,000
2. Utrikesdepartementets delfond, förslagsvis	80,000	80,000	80,000
3. Medicinalstyrelsens delfond, för- slagsvis	975,000	973,600	1,029,000
4. Byggnadsstyrelsens delfond, för- slagsvis	852,000	900,000	877,000
5. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset, för- slagsvis	156,000	156,000	162,000
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	263,000	271,837	276,000
Säger för Uppsala universitets delfond	419,000	427,837	438,000

	1938/39	1939/40	
		Förvaltnings- myndigheter- nas beräkning	Riksräken- skapsverkets beräkning
6. Lunds universitets delfond, förslagsvis.....	103,000	103,000	108,000
7. Karolinska sjukhusets delfond, förslagsvis	48,000	300,000	—
Säger	2,530,000	2,844,137	2,589,000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	8,500	8,500	9,000
2. Utrikesdepartementets delfond, förslagsvis	44,000	58,000	58,000
3. Medicinalstyrelsens delfond, förslagsvis	24,500	24,500	25,000
4. Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsvis	760,000	955,260	955,000
5. Uppsala universitets delfond, förslagsvis	100	100	100
6. Lunds universitets delfond, förslagsvis	3,000	5,000	5,000
7. Karolinska sjukhusets delfond, förslagsvis	47,000	67,000	67,000
Säger	887,100	1,118,360	1,119,100
<i>D. Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.:</i>			
1. Medicinalstyrelsens delfond, förslagsvis	25,000	—	—
2. Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsvis	10,000	—	—
Säger	35,000	—	—
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	280,000	283,200	308,000
2. Utrikesdepartementets »	308,000	252,000	254,000
3. Medicinalstyrelsens »	1,600,000	1,676,000	1,769,000
4. Byggnadsstyrelsens »	5,490,000	5,830,915	5,890,000
5. Uppsala universitets »	144,000	164,870	184,000
6. Lunds universitets »	128,000	140,000	141,000
7. Karolinska sjukhusets »	200,000	250,000	280,000
Säger	8,150,000	8,596,985	8,826,000
Summa	16,052,100	16,822,303	16,789,100

¹ Byggnadsstyrelsen har dessutom bland utgifterna upptagit ett belopp å 5,000 kronor för diverse utgifter.

*Bilaga C.***Utdrag ur riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1938
med inkomstberäkning för budgetåret 1939/40.**

Till KONUNGEN.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Fastighetsfonden tillhandakommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fortfarande fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter. För de övriga delfondernas vidkommande skall däremot ifrågavarande ersättning från och med innevarande budgetår bestämmas så, att full förräntning erhålles å det av respektive delfonder disponerade statskapitalet. I enlighet härmed och under förutsättning, att den räntefot, vid vilken full förräntning skall anses vara för handen, alltjämt sättes till 4 procent, torde överskotten å dessa delfonder för budgetåret 1939/40 kunna beräknas på följande sätt.

	Kapital- behållning 1/7 1938 kronor	Tillkommer för ej lyftade investerings- anslag kronor	Avgår för ej lyftade avskrivnings- anslag kronor	Kapital- behållning 1/7 1939 kronor	Överskott kronor
Fångvårdsstyrel- sens delfond. . . .	7,252,479	1,057,753	600,253	7,709,979	308,000
Utrikesdeparte- mentets delfond	6,101,602	365,000	123,800	6,342,802	254,000
Medicinalstyrelsens delfond.	40,660,903	7,152,050	3,576,075	44,236,878	1,769,000
Uppsala universi- tets delfond. . . .	4,096,011	1,100,072	590,372	4,605,711	184,000
Lunds universitets delfond.	3,431,537	278,500	183,500	3,526,537	141,000
Karolinska sjuk- husets delfond. .	5,215,100	3,656,000	1,865,500	7,005,600	280,000

Vid beräkningen av kapitalbehållningen den 1 juli 1939 har riksräkenskapsverket, på sätt framgår av ovanstående sammanställning, utgått från att vid ingången av budgetåret 1938/39 för investering i ifrågavarande delfonder disponibla medel komma att i sin helhet lyftas före nämnda budgetårs utgång. Även om de beräknade överskotten härigenom skulle komma att i någon nämnvärd grad överstiga de definitiva, påverkas statsregleringen

likväl icke härav, eftersom ersättningsanslagen komma att upptagas i anslutning till de beräknade överskotten.

Det överskott, som skall beräknas å riksstaten för byggnadsstyrelsens delfond, blir beroende av den inkomst- och utgiftsstat, som kommer att fastställas för denna delfond för budgetåret 1939/40. Enligt av byggnadsstyrelsen till Kungl. Maj:t avgivet förslag till sådan stat skulle överskottet upptagas till 5,830,915 kronor. Härvid har styrelsen i fråga om beräkningen av de med posten för reparations- och underhållskostnader m. m. avsedda utgifterna samt utgifterna för avsättning till värdeminskningsskonto utgått från att det bokförda byggnadsvärdet för färdiga byggnader den 1 juli 1939 skall komma att uppgå till i avjämnat tal 104,272,000 kronor.

Ökningen under budgetåret 1938/39 av byggnadsvärdet för färdiga byggnader — vilket, bortsett från sjöhistoriska museets byggnad, vid ingången av detta budgetår uppgick till avjämnat 95,146,000 kronor — har riksräkenskapsverket, på sätt närmare framgår av ett av ämbetsverket denna dag avgivet utlåtande angående inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40¹, funnit böra, fränsett nämnda byggnad, beräknas till i runt tal 6,907,000 kronor. I enlighet härmed och då värdet å sjöhistoriska museets byggnad, för vilken byggnad någon avsättning till värdeminskningsskonto icke skall äga rum, den 1 juli 1939 beräknas utgöra 980,000 kronor, skulle bokförda byggnadsvärdet för färdiga byggnader vid sistnämnda tidpunkt komma att uppgå till sammanlagt 103,033,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har, vad härefter beträffar beräkningen av byggnadsstyrelsens delfonds inkomster, i likhet med byggnadsstyrelsen utgått från att någon ändring av nu gällande regler för placeringen av fastighetsfondens förnyelsefondsmedel icke kommer att vidtagas före utgången av budgetåret 1939/40. Riksräkenskapsverket har vidare förutsatt, att de medel, som avsätts till värdeminskningsskonto för budgetåret 1938/39, komma att insättas i riksgäldskontoret omedelbart efter påföljande budgetårs ingång. Dessa medel kunna, såsom närmare framgår av det följande, beräknas till i runt tal 790,000 kronor. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat från riksgäldskontoret torde ränteavkastningen kunna uppskattas till 3.1 procent. Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed höjt det av byggnadsstyrelsen under posten diverse inkomster upptagna beloppet med 9,650 kronor till 185,000 kronor.

Byggnadsstyrelsens beräkning av övriga inkomstposter har icke givit riksräkenskapsverket anledning till annan erinran än att riksräkenskapsverket funnit det för ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler beräknade beloppet, 8,870,825 kronor, böra avjämnas till 8,871,000 kronor.

Vid beräklandet av byggnadsstyrelsens delfonds utgifter har riksräkenskapsverket funnit sig böra sänka det av byggnadsstyrelsen under posten för reparations- och underhållskostnader m. m. upptagna beloppet med 21,000 kronor till 1,784,000 kronor. Detta har skett i anslutning till vad riksräkenskapsverket i det föregående anfört rörande beräkningen av byggnadsvärdet för den 1 juli 1939 färdiga byggnader.

Beträffande posten för avsättning till värdeminskningsskonto får riksräkenskapsverket erinra om att riksräkenskapsverket med utlåtande den 31 oktober 1938, angående reglering av statens förmögenhetsställning per den 30 juni 1938 samt redovisningen av vissa anslagsreservationer vid budgetårsskiftet 1938, överlämnat en över fastighetsfondens fastighets- och värdeminskningsskonton upprättad sammanställning, innefattande jämväl beräk-

¹ Se bilaga A vid statsrådsprotokollet.

ning av årsavskrivning för budgetåret 1938/39. Med utgångspunkt från den i denna sammanställning för byggnadsstyrelsens delfond angivna årsavskrivningen, 790,231 kronor, samt den av riksräkenskapsverket i det föregående beräknade ökningen under budgetåret 1938/39 av byggnadsvärdet för färdiga byggnader har riksräkenskapsverket uppfört förevarande post med 877,000 kronor, vilket belopp understiger det av byggnadsstyrelsen beräknade med 23,000 kronor.

Det av byggnadsstyrelsen för hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden beräknade beloppet, 955,260 kronor, har av riksräkenskapsverket avjämnats till 955,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har slutligen funnit sig icke kunna tillstyrka byggnadsstyrelsens förslag om uppförande å fastighetsfondens stat av en post å 5,000 kronor för bestridande av i samband med förhyrning av lokaler för fastighetsfondens räkning uppkommande kostnader för annonsering, ritningskopiering och särskilda utredningar samt får till stöd för denna ståndpunkt framhålla, att samtliga kostnader för byggnadsstyrelsens verksamhet vid fastighetsfondens inrättande förutsattes skola bestridas från anslag å riksstaten under sjätte huvudtiteln.

I enlighet med det anförda skulle överskottet å byggnadsstyrelsens delfond upptagas till $(5,830,915 + 9,650 + 175 + 21,000 + 23,000 + 260 + 5,000 =)$ 5,890,000 kronor.

Med hänsyn bland annat till inrättandet av tre nya delfonder, nämligen en för vartdera av rikets två universitet samt en för karolinska sjukhuset, har riksräkenskapsverket — i syfte att ernå större överskådlighet i fråga om fastighetsfondens redovisning i riksstaten — funnit sig i detta sammanhang böra föreslå, att förevarande inkomstitel uppdelas på särskilda undertitlar för de olika delfonderna samt att motsvarande uppdelning i förekommande fall genomföres beträffande ersättningsanslagen under de olika huvudtitlarna.

På grund av vad sålunda anförts har riksräkenskapsverket i inkomstabellen upptagit överskotten å fastighetsfondens olika delfonder sålunda:

Fångvårdsstyrelsens delfond		kronor	308,000
Utrikesdepartementets »		»	254,000
Medicinalstyrelsens »		»	1,769,000
Byggnadsstyrelsens »		»	5,890,000
Uppsala universitets »		»	184,000
Lunds universitets »		»	141,000
Karolinska sjukhusets »		»	280,000.

Sammanlagt beräknas alltså överskottet å statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1939/40 till 8,826,000 kronor.

Stockholm den 9 december 1938.

Underdånigst

ERIK STRIDSBERG.

P. S. RUNEMARK.

Bilaga D.

**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret
1939/40.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	527,000	
2. Utrikesdepartementets »	737,000	
3. Medicinalstyrelsens »	3,139,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	8,966,000	
5. Uppsala universitets »	743,000	
6. Lunds universitets »	322,000	
7. Karolinska sjukhusets »	323,000	14,757,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	167,000	
2. Utrikesdepartementets »	47,000	
3. Medicinalstyrelsens »	810,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	540,000	
5. Uppsala universitets »	17,000	
6. Lunds universitets »	9,000	
7. Karolinska sjukhusets »	156,000	1,746,000
C. Diverse inkomster:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	15,000	
2. Utrikesdepartementets »	13,000	
3. Medicinalstyrelsens »	137,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	185,000	
5. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	220,000	
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	15,000	
c. Övriga diverse inkomster	21,100	256,100
6. Lunds universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800	
b. Övriga diverse inkomster	2,200	53,000
7. Karolinska sjukhusets delfond	1,000	660,100
Summa		17,168,100

			Kronor
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	325,000		
2. Utrikesdepartementets »	263,000		
3. Medicinalstyrelsens »	1,260,000		
4. Byggnadsstyrelsens »	1,840,000		
5. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset.....	144,000		
b. Övriga fastigheter.....	250,000	394,000	
6. Lunds universitets delfond		130,000	
7. Karolinska sjukhusets delfond:			
a. Karolinska sjukhuset	50,000		
b. Serafimerlasarettet	83,000	133,000	
			4,345,000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	57,000		
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis	80,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis	1,029,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis	900,000		
5. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis.....	162,000		
b. Övriga fastigheter, förslagsvis.....	276,000	438,000	
6. Lunds universitets delfond, förslagsvis	108,000		
			2,612,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	9,000		
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis	200,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis	28,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis	1,050,000		
5. Uppsala universitets » , förslagsvis	100		
6. Lunds universitets » , förslagsvis	5,000		
7. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis	67,000		
			1,359,100
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	318,000		
2. Utrikesdepartementets »	254,000		
3. Medicinalstyrelsens »	1,769,000		
4. Byggnadsstyrelsens »	5,901,000		
5. Uppsala universitets »	184,000		
6. Lunds universitets »	141,000		
7. Karolinska sjukhusets »	280,000		
			8,847,000
Summa			17,168,100